

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Ἰουνίου 1873, ἡμέρα Κυριακῆ, ὥρα 12 π. μ. συνελθόντων δεκατριῶν ἐταίρων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἀθηνῶν Ἑταιρίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ εἰς γενικὴν συνέλευσιν, προσεφώνησεν αὐτοὺς ὁ πρόεδρος τῆς Ἑταιρίας Φίλιππος Ἰωάννου ὡς ἑξῆς·

Ἐντιμοὶ κύριοι συνέταιροι.

Ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος ἀπ' ὀλίγου χρόνου παρέχει τὸ θέαμα μεγάλης τινὸς καὶ πρότερον ἀσυνήθους βιοποριστικῆς κινήσεως πειθούσης τὸν παρατηρητὴν ὅτι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἔκ τε ἀλλοτρίων παραδειγμάτων καὶ ἔκ πείρας ἰδίας ἀνεδιδάχθη, ὅτι ἡ πολιτικὴ του κραταίωσις καὶ πρὸς τὸν ἀληθῆ προορισμὸν του πρόοδος ἀπαιτεῖ πρὸς τοῖς ἄλλοις μέσα ὑλικά τοιαῦτα, ὁποῖων τὸν πορισμὸν δὲν δύναται νὰ ἐλπίσῃ, εἰμὴ ἔκ τῆς εἰρήνης, τῆς παγίωσεως τῆς ἐσωτερικῆς εὐνομίας καὶ τάξεως καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας καὶ βιοποριστικῆς αὐτοῦ ἐνεργείας. Τούτου ἕνεκα ἐτράπη ἤδη ἡ προσοχὴ τοῦ λαοῦ μετὰ σπουδῆς πλειοτέρας εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον, εἰς τὴν γεωργίαν καὶ μεταλλείαν, εἰς σύστασιν παντοίων ἐταιριῶν σκοπὸν ἔχουσῶν τὴν ἀνόρουξιν ὀρυκτῶν χρησίμων, τὴν κατεργασίαν τῶν προϊόντων τῆς γῆς, τὴν ἀποξήρανσιν ἐλῶν καὶ λιμνῶν, τὴν διευκόλυνσιν τῶν μέσων τῆς κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν κοινωνίας. Τοσαύτη δὲ δεικνύεται νῦν ἡ πρὸς τὰ ὑλικά ταῦτα συμφέροντα ῥοπή τοῦ λαοῦ, ὥστε τινὲς τῶν σχεπτικωτέρων ὁμογενῶν ἤρχισαν νὰ ὑποπτεύωσι, μὴ ἡ φιλόλογος καὶ φιλο-

κτῆμων ὀρμὴ καταπνίξῃ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν Ἑλλήνων πᾶν εὐγενέστερον αἴσθημα, πᾶσαν φροντίδα περὶ τῆς πνευματικωτέρας τοῦ ἔθνους προόδου, περὶ τῶν ὑπερτέρων καὶ οἰκειοτέρων εἰς αὐτὸ ἀγαθῶν. Ἄλλ' ἄς θαρρῶμεν! Μεταξὺ τῶν βιοποριστικῶν ἐταιριῶν τῶν πολλαπλασιαζομένων νῦν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι πᾶς φίλος τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως καὶ τῆς πρὸς τὸν ἀληθέστερον τοῦ ἔθνους σκοπὸν προόδου βλέπει μετὰ χαρᾶς συνιστωμένους καὶ συλλόγους τινὰς πρόθεσιν ἔχοντας τὴν διάδοσιν τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων ἢ τὴν κατὰ μικρὸν καλλιέργησιν τοῦ ἀπ' αἰῶνων κεχερσωμένου τῆς ἐλληνικῆς φιλολογίας ἀγροῦ· ἢ δ' ἡμετέρα Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρία πρὸ τριάκοντα καὶ ἕξ ἐτῶν συσταθεῖσα καὶ ἔκτοτε πρὸς τὸν ἐθνωφελῆ αὐτῆς σκοπὸν κατὰ λόγον τῶν ὑπαρχόντων μέσων ἀδιαλείπτως ἐργαζομένη πρόκειται ζῶσα ἀπόδειξις ὅτι τὰ ὕλικά συμφέροντα, ὅσον καὶ ἂν φαίνωνται ἐπικρατοῦντα σήμερον ἐν Ἑλλάδι, δὲν δύνανται ὅμως νὰ ἐμβάλωσιν ἡμᾶς εἰς λήθην τῶν ἀνωτέρων καὶ περισπουδαστοτέρων συμφερόντων τοῦ ἔθνους. Naί! πλὴν τῶν συνωθουμένων εἰς ἀπόκτησιν μετοχῶν τῆς Ἑταιρίας τῶν ἐν Λαυρίῳ μεταλλείων καὶ ἄλλων κερδοσκοπῶν ἐταιριῶν ὑπάρχουσι καὶ ἄνδρες ἐπιδεκτικοὶ ἀπολαύσεως πνευματικωτέρας. Ὑμεῖς, ὦ φίλοι συνέταιροι, εἴθε τοῦ λόγου μου ζῶσα καὶ ψηλαφητὴ μαρτυρία. Πρὸς τί ἐνεγράφητε καὶ μένετε σταθερῶς μέλη Ἑταιρίας, ἣτις οὐδὲν εἰς ὑμᾶς χρηματικὸν μέρος, οὐδὲν ὕλικὸν ὄφελος ὑπισχνεῖται; Πρὸς τί παρέχετε προθύμως τὴν ὑμετέραν χρηματικὴν συμβολήν, ἐξ ἧς οὐδὲν ἴδιον κέρδος, οὐδεμίαν κατ' αἴσθησιν ἀπόλαυσιν προσδοκᾶτε; Τί ἄλλο ζητεῖτε διὰ τῆς ἐνώσεως ὑμῶν ταύτης, εἰμὴ τὴν ὠφέλειαν τῆς ἐπιστήμης καὶ τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος;

Συγκαλεσθέντες σήμερον ἐνταῦθα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας, ἵνα λάβητε παρὰ

τοῦ διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου λόγον τῶν πράξεων αὐτοῦ, θέλετε μάθει κατὰ τὴν εἰθισμένην τάξιν ἐκ μὲν τῆς ἐκθέσεως τοῦ γραμματέως κυρίου Στεφάνου Κουμανούδη πᾶν ὅ,τι τὸ Συμβούλιον καθ' ὅλον τὸ νῦν λήξαν ἀρχαιολογικὸν ἔτος ἔπραξεν· ἐκ δὲ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ταμίου κυρίου Π. Γιαννοπούλου θέλετε λάβει γνῶσιν τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως καὶ καθόλου, τῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς καταστάσεως. Εἰς ἐμὲ δὲ περιλείπεται νὰ εἶπω εἰσαγωγικῶς ὀλίγα τινὰ καὶ γενικώτερα περὶ τῆς ἐνεργείας τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας.

Πάντα τὰ ἔργα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, ὅσα ἐν τῷ ἀ. ἄρθρῳ τοῦ Ὁργανισμοῦ αὐτῆς μνημονεύονται, εἶναι σπουδαῖα καὶ ἄξια τῆς συντόνου φροντίδος τοῦ διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου· σπουδαιότατον δὲ πάντων καὶ ἀναγκαιότατον ὁμολογεῖται ἡ συντήρησις καὶ διαφύλαξις ἀπὸ πάσης ἐξ ἀμαθίας ἢ ἀσεβείας ἢ κακοκερδείας προερχομένης φθορᾶς τῶν ὅπουδῆποτε τῆς Ἑλλάδος ὑπαρχόντων ἔτι ἀρχαίων μνημείων. Τῷ ὄντι, τὰ μὲν ἐν τῷ κόλπῳ τῆς γῆς καλυπτόμενα ἔτι ἀρχαῖα δυνατὸν νὰ ἀνακαλυφθῶσι καὶ βραδύτερον ἐν χρόνῳ ἐπιτηδειοτέρῳ καὶ πλειοτέρα εὐπορία χρημάτων· τὰ δ' εἰς χεῖρας ἰδιωτῶν φιλοτίμων ὑπάρχοντα καὶ τηρούμενα δυνατὸν νὰ συλλεχθῶσι κατὰ μικρὸν δι' ἀγορᾶς ἢ ὀπωσθήποτε ἄλλως εἰς σύστασιν μουσείου ἀρχαιολογικοῦ, ὠφελίμου εἰς τε τοὺς ὁμογενεῖς καὶ τοὺς ἀλλοδαποὺς τῆς ἀρχαιότητος σπουδαστάς· τὰ δ' ἐπιστημονικῶς ἔτι ἀδιάτακτα, ἢ ἀσυμπλήρωτα, ἢ ἀδιασάφητα καὶ διὰ τοῦ τύπου ἀνέκδοτα δυνατὸν νὰ διαταχθῶσι ὕστερον, συμπληρωθῶσι, διασαφηθῶσι καὶ δημοσιευθῶσι, ἵνα χρησιμεύσωσι εἰς τὴν μελέτην τῶν φιλαρχαίων. Ἄλλ' ἢ φθορὰ καὶ καταστροφὴ τῶν ἀρχαίων, ὅφ' οὔτινοςδῆποτε καὶ πρὸς ὄντιναδῆποτε σκοπὸν καὶ ἂν γίνηται, εἶναι κακὸν ἀνεπανόρθωτον, εἶναι δεινὴ ἀσέβεια κατεπανιστῶσα κατὰ τῶν τολμώντων αὐτῆν

τὸ αἶσθημα παντὸς Ἑλληνος ἀληθοῦς, ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ὁποίου σῶζεται ἔτι καὶ μικρὸς ἐθνικῆς φιλοτιμίας σπινθὴρ καὶ μικρὰ τοῦ καλοῦ αἶσθησις. Διὰ ταῦτα τὸ διοικητικὸν τῆς ἡμετέρας Ἐταιρίας Συμβούλιον ἔκρινε καθήκον ἑαυτοῦ ἱερὸν νὰ καταβάλῃ πᾶσαν δυνατὴν ἐπιμέλειαν, ἵνα κωλύσῃ πᾶσαν τῶν ἀρχαίων μνημείων ἐν τε τῇ πρωτευούσῃ τοῦ βασιλείου καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις φθοράν. Ἀληθεύει μὲν ὅτι τὸ καθήκον τοῦτο τῆς συντηρήσεως τῶν ἀρχαίων ἀνατίθεται ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ νόμου κυρίως εἰς αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰς ὑποκειμένας ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀρχάς, μέγα δὲ καὶ ἀσυγχώρητον ἀμάρτημα ἐνώπιον τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ πάντων τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν, ἐνώπιον τῆς τε παρούσης καὶ τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, πράττουσι καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ αἱ ῥηθεῖσαι ἀρχαί, ἐὰν ἀφροντιστῶσι περὶ τῆς ἀκριβοῦς πληρώσεως τοῦ ῥηθέντος καθήκοντος καὶ διὰ ψυχρᾶς καὶ ἀξιοκατακρίτου ἀδιαφορίας παραδίδωσιν εἰς τὸν ὄλεθρον τὰ διασωθέντα μέχρις ἡμῶν μνημεῖα τοῦ βίου τῶν ἡμετέρων προγόνων· ἀλλὰ τὸ Συμβούλιον στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος ἀ. ἄρθρου τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Ἐταιρίας, ἔκρινεν ἀθέμιτον νὰ δειχθῇ ὅλως ἀδιάφορον πρὸς τὴν παλλαχοῦ κατὰ δυστυχίαν ἐνεργουμένην ἐν Ἑλλάδι τῶν ἀρχαίων φθοράν· διὸ ἔπραξεν ὑπὲρ τῆς διασώσεως τῶν μνημείων ἐκεῖνων πᾶν ὅ,τι ἐδύνατο, ὅτε μὲν σπεῦδον νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸ προσῆκον Ὑπουργεῖον πᾶν ὅ,τι ἐμάνθανε γινόμενόν που τοιοῦτο ἀσέβημα καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἀσθενείᾳ προκαλοῦν τὴν ἰσχυρὰν τῆς Κυβερνήσεως σωστικὴν ἐνέργειαν, ἄλλοτε δὲ ἰδίᾳ δαπάνῃ πέμπον, ὅπου ἐνόμιζεν ἀναγκαῖον, τὰ κωλύσοντα τὴν φθοράν ἀρμόδια πρόσωπα : Καὶ δὲν ἐπέτυχε μὲν τὸ Συμβούλιον τοῦ σκοποῦ πανταχοῦ· διότι στερούμενον ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἰδίων ὀργάνων, οὐτ' ἐμάνθανεν ἐγκαίρως τὸν πανταχοῦ εἰς τὰ ἀρχαῖα ἐπικείμενον κίνδυνον (ὄν αἱ δημοτικαί, αἱ διοικητικαί, αἱ οἰκονομικαί, αἱ στρατιωτι-

και ἀρχαὶ καὶ αἱ εἰσαγγελεῖαι ἐδύναντο καὶ ὤφειλον ἐγκαί-
ρως νὰ μανθάνωσι καὶ ἀποτελεσματικῶς κατὰ τὸν νόμον νὰ
ἀπομακρύνωσιν) οὔτε δύναμιν εἶχε νὰ κωλύσῃ πανταχοῦ καὶ
πάντοτε τὸ κακόν· ἀλλ' ὅμως ἐξετέλεσεν εὐσυνειδήτως τὸ
ἰδίον του καθήκον καὶ ἀνέμνησε τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, οἵ-
τινες ἔνεκα τῆς ἀσυγγνώστου τῶν ἀρχῶν ἀδιαφορίας εἶχον
λησμονήσῃ καὶ αὐτὴν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ νόμου τὴν ὑπαρ-
ξιν, ὅτι ὑπάρχει ἐν Ἑλλάδι νόμος κολάζων τοὺς φθειρόν-
τας τὰ ἀρχαῖα καὶ ὁ νόμος οὗτος ζῆ. Τὸν νόμον τοῦταν
μετὰ τινων ὑπουργικῶν ἐγκυκλίων εἰς αὐτὸν ἀναφερομένω
καὶ ἄλλων τινῶν ἀρμοδίων ἐγγράφων ἔκρινεν ἀναγκαῖον τὸ
Συμβούλιον νὰ ἀνατυπώσῃ δαπάνῃ τῆς Ἑταιρίας καὶ δια-
νείμῃ εἰς τε τὰς δημοτικὰς καὶ τὰς ἄλλας ἐν ταῖς ἐπαρχίαις
ἀρχάς, ἵνα ἔχωσιν αὐτὸν πάντοτε ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ ἐνεργείᾳ
τῶν καθηκόντων των.

Ἐνταῦθα, κύριοι, καταλαμβάνομαι ὑπὸ λύπης βαρείας
ἀναγκαζόμενος νὰ εἶπω πρὸς ὑμᾶς, ὅτι ἡ φθορὰ τῶν ἀρχαίων,
καθ' ὅσον ἡ πεῖρα μέχρι τοῦδε ἐδίδαξε τὸ Συμβούλιον, δὲν
προέρχεται μόνον ἐκ χωρικῶν καὶ ἀπαιδευτῶν ἀνθρώπων,
ῶν ἡ ἀμαθία καθιστᾷ ἐνώπιον τοῦ δικαίου δικαστοῦ τὸ
ἀμάρτημα ἐλαφρότερον, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἐξ ἀνδρῶν εὐ-
μοιρησάντων ἀνωτέρας παιδείας, εἰς οὓς εὐλόγως ὑποτίθεται
πλειότερα ἐθνικὴ φιλοτιμία, πλειότερον σέβας πρὸς τὰ προΐ-
όντα τῆς ἀρχαίας τέχνης, πρὸς τὰ λείψανα τοῦ βίου τῶν
προπατόρων ἡμῶν. Ναι, κύριοι! Μετὰ ψυχικῆς θλίψεως
παρετήρησε τὸ Συμβούλιον, ὅτι καὶ τινες ἐκ τῶν ἀξιωματι-
κῶν τοῦ στρατοῦ τῶν ἐφιστωμένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως
ὡς μηχανικῶν εἰς κατασκευὴν ἐδῶν, γεφυρῶν, ἢ ἄλλων
τοιούτων ἔργων, ἢ εἰς κρηπίδωσιν λιμένων, καταστρέφουσι
πολλάκις μετὰ μεγίστης ἀδιαφορίας ἐρείπια ἀρχαίων φρου-
ρίων ἢ ἄλλων μνημείων τῆς ἀρχαιότητος, ἵνα λάθωσιν ἐξ
αὐτῶν τὴν ἀναγκαίαν εἰς τὸ ἔργον των ὕλην, ἃν καὶ ὑπάρχει

ἔχει πλησίον ἄλλη ὕλη ἀφθονωτάτη. Ἐννοεῖτε ἐντεῦθεν, ὅποιαν δύναμιν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῶν ἀπαιδευτῶν ἔχουσι τοιαῦτα παραδείγματα διδόμενα παρ' ἀνδρῶν ἀνηκόντων εἰς ἀνωτέρας ἐν τῇ πολιτικῇ κοινωνίᾳ τάξεις, καὶ πόσον ὀλέθρια ἀποτελέσματα παράγουσι πρὸς τὰς ἀρχαιότητας.

Ἔτι μεγαλητέραν ψυχικὴν θλίψιν ἠσθάνθη τὸ Συμβούλιον πρὸ μικροῦ, ὅτε κατὰ τὴν ἀνόρουξιν τῶν θεμελίων τῆς Ζαπτείου οἰκοδομῆς πρὸς μεσημβρίαν τοῦ ἀνακτορικοῦ κήπου ἀνεκαλύφθη ἀρχαῖόν τι βαλανεῖον, ἡ δ' ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπεία ἢ φροντίζουσα περὶ τῆς οἰκοδομῆς ἐβουλεύθη παραδόξως νὰ καταστρέψῃ αὐτὸ ἢ νὰ ἐπενέγκῃ τοιαύτην φθοράν, ὅποια ἤθελε καταστήσῃ τὴν ἀνεύρεσίν του εἰς τοὺς ἀρχαιολογοῦντας ἀνωφελῆ. Τὸ ρηθὲν μνημεῖον εἶναι τὸ μόνον μέχρι τοῦδε ἐν Ἑλλάδι ἀνευρημένον, ἐξ οὗ δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς, τὴν διαίρεσιν καὶ διάθεσιν τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν βαλανείων· διότι, ἂν καὶ φαίνεται ᾠκοδομημένον ἐπὶ τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων, ᾠκοδομήθη ὁμως ἀδιστάκτως ὑπ' ἀρχιτέκτονος Ἑλληνοῦ καὶ κατὰ τὸ παράδειγμα προὔπαρχόντων τότε ἐλληνικῶν βαλανείων. Ἔπρεπεν ἄρα καὶ διὰ τοῦτον μόνον τὸν λόγον νὰ τηρηθῇ ἄθικτον· ἀλλὰ προσετέθη καὶ ἄλλος λόγος, ὁ ἐξῆς. Ἐάν τις ἀναγνώσῃ μετὰ προσοχῆς τὴν μεταξὺ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Λουκιανοῦ εὑρισκομένην περιγραφὴν ἀρχαίου τινὸς βαλανεῖου, οἰκοδομηθέντος ὑπὸ Ἰππίου τινὸς ἀρχιτέκτονος, ἔπειτα παραβάλλῃ αὐτὴν πρὸς τὸ νῦν ἀνακαλυφθέν, εὑρίσκει τινὰ τεκμήρια, ἐξ ὧν φαίνεται πιθανὴ ἢ τούτου καὶ ἐκείνου ταυτότης. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρίας ἔκρινε καθῆκον ἑαυτοῦ νὰ πράξῃ πᾶν ὅ,τι ἐδύνατο, ἵνα σώσῃ τὸ κινδυνεῦσαν ἀρχαῖον ἐκεῖνο μνημεῖον. Καὶ ἐλυπήθη μὲν μεγάλως ἀναγκασθὲν νὰ ἀπεναντιωθῇ πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπείαν τὴν συνισταμένην ἐξ ἀνδρῶν, τοὺς ὁποίους ἐτίμα

Ἐλικρινῶς καὶ τιμᾶ, δὲν ἐδίστασεν ὅμως νὰ προτιμήσῃ παν-
τὸς ἄλλου λόγου τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου καὶ τὸ συμφέρον
τῆς ἐπιστήμης. Ἐπέτυχεν ἄρα τοῦ σκοποῦ; Τοῦτο εἶναι ἄ-
δηλον ἔτι· διότι μεγάλη κατὰ δυστυχίαν εἶναι ἡ ἐπιμονή
τινων καὶ ἡ ἀντενέργεια, μεγάλη δὲ καὶ ἡ ἀδιαφορία τῶν
πολιτῶν πρὸς ὅσα δὲν ὑπισχνοῦνται ἄμεσον ὑλικὴν ὠφέ-
λειαν. Ὅ,τι ὅμως καὶ ἂνπραχθῆ, Κύριοι, τὸ ὑμέτερον Συμ-
βούλιον μένει ἀκατάκριτον καὶ ἀνεύθυνον· ἡ δὲ παρά τε τῶν
ὁμογενῶν καὶ ἀλλογενῶν καὶ ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐν τῷ μέλ-
λοντι μομφὴ καὶ κατὰκρισις θέλει βαρύνει βεβαίως ἐκείνους,
οἵτινες οὔτε τὸν ἀρχαιολογικὸν νόμον ὑπ' ὄψιν λαμβάνον-
τες τὸν ἀπαγορεύοντα ῥητῶς οἰανδῆποτε βλάβην τῶν ἀρ-
χαίων μνημείων, οὔτε τὰ ὀλέθρια παρεπόμενα, ἅτινα θέλει
ἔχει καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τὸ παράδειγμα τῆς
ὑπ' αὐτὰς τὰς ὄψεις τῆς Κυβερνήσεως πανδήμου παραβά-
σεως τοῦ ἀρχαιολογικοῦ νόμου καὶ τῆς φθορᾶς ἀξιολόγου
μνημείου τῆς ἀρχαιότητος, ἔπραξαν αὐτοὶ ἢ συνεχώρησαν
εἰς ἄλλους νὰ πράξωσι τὸ κακόν. Τὸ κακόν; θέλουσιν
ἴσως ἀναφωνήσῃ τινὲς ἐνταῦθα. Ποῖον κακὸν πράσ-
σουσιν οἱ ὀλιγωροῦντες τῶν ἀθλίων λει-
ψάνων ἀρχαίου βαλανείου, εἰς οὐδὲν ἔτι
χρησίμου, ἵνα ἀνεγείρωσιν ἐκεῖ δαπάνη
τοῦ ἀειμνήστου τῆς Ἑλλάδος εὐεργέτου
Εὐαγγέλου τοῦ Ζάππα μέγα καὶ λαμπρὸν
καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα χρησιμώτατον οἰκο-
δόμημα, ὠρισμένον εἰς τὴν κατὰ τετραε-
τίαν γενησομένην ὀλυμπιακὴν τῆς ἐν Ἑλ-
λάδι βιομηχανίας ἔκθεσιν, ἐξ ἧς προσδο-
κᾶται μεγίστη ὠφέλεια; Τῷ ὄντι τοιαῦτα τῶν
ἡμετέρων τινὲς ἀντιλέγουσιν, ὁμοίους μὲν λόγους προφέρον-
τες, ἀλλ' οὐχὶ ἐξ ὁμοίας φρενός. Διότι οἱ μὲν αὐτῶν οὐδό-
λως ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ἀληθὲς τῆς πα-

τρίδος συμφέρον, ὅπερ εἶναι ἀπὸ τῆς τιμῆς αὐτῆς καὶ τοῦ συμφερόντος τῆς ἐπιστήμης ἀχώριστον, ἀλλὰ πλήρεις οἰήσεως καὶ θρασύτητος ἀρέσκονται νὰ στρέψωσιν ἀπαύστως τὴν ἀχάλινον γλῶσσάν των ἐπαινοῦντες ἢ ψέγοντες πάντα κατὰ τι στιγμιαῖον ἑαυτῶν συμφέρον ἢ κατὰ τὴν τυχαίαν των ἐκάστοτε ὄρεξιν, ἀποφαινόμενοι δὲ τόσον ἐτοιμότερον περὶ τῶν πραγμάτων, ὅσον ὀλιγωτέραν γνῶσιν ἔχουσιν ἐκείνου, περὶ οὗ ἀποφαίνονται. Οὗτοι ἐτόλμησαν ἤδη καὶ νὰ γράψωσι περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ἔν τισιν ἐφημερίσι τῶν Ἀθηνῶν ψευδῆ τινα καὶ ἀβέλτερα, πλήρη ἀλογίας καὶ ἀδικίας, πρὸς ἃ τὸ Συμβούλιον ἔκρινε καὶ κρίνει ἀνάξιον ἑαυτοῦ νὰ ἀποκριθῇ. Ἄλλοι δὲ πλείοτεροι τῶν ῥηθέντων καὶ πρὸς αὐτοὺς ὅλως ἀνόμοιοι ἀποβλέπουσι μὲν εἰλικρινῶς πρὸς τὸ ἀληθὲς τῆς πατρίδος συμφέρον, ἀλλὰ κατὰ πλάνην τινὰ φυσικὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐπιπολαίως ἢ ἐκ μιᾶς μόνης ὄψεως θεωροῦντα τὰ πράγματα πιστεύουσιν ἀληθῶς ὅτι ἡ ἀρχαιολογικὴ ἀξία τοῦ ἀνευρεθέντος ἀρχαίου βαλανείου εἶναι τόσον μικρὰ συγκρινομένη πρὸς τὴν μεγάλην ὠφέλειαν, ἣν ὑπισχνεῖται εἰς τὸ ἡμέτερον ἔθνος ἢ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ε. Ζάππα ἰδρυσις τῶν νέων ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, ὥστε εἶναι εὐλογον νὰ προτιμηθῇ αὕτη ἐκείνης· ἢ δὲ προτίμησις ταύτης ἀπαιτεῖ ἀναγκαίως τὴν φθορὰν τοῦ ἀνακαλυφθέντος μνημείου. Τοὺς τοιοῦτους ὁμογενεῖς τοὺς ἀξιόους πάσης παρ' ἡμῶν τιμῆς ὀφείλομεν νὰ ἐξαγάγωμεν διὰ βραχέων ἀπὸ τῆς πλάνης.

Δὲν προτιθέμεθα, Κύριοι, νὰ λύσωμεν ἐνταῦθα τὸ ζήτημα, ἂν ἡ πνευματικὴ ὠφέλεια ἢ ἐκτεινομένη εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἀεὶ διαμένουσα εἶναι προτιμότερα, ἢ μὴ, τῆς μόνον εἰς μερίδα τινὰ ἀνθρώπων καὶ εἰς δεδομένας τινὰς περιστάσεις περιοριζομένης ὕλικῆς ὠφελείας. Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἢ πρὸς αὐτὴν συζήτησις εἶναι ἐνταῦθα ὅλως περιττή· τότε δὲ μόνον ἤθελεν εἶσθαι ἀναγκαία,

ὅταν ἤθελε δειχθῆ ἀδύνατος ἢ εἰς πάντα ἡμᾶς ὁμοίως ἐπιθυμητὴ οἰκοδομὴ τοῦ Ζαππείου χωρὶς τῆς καταστροφῆς ἢ φθορᾶς τοῦ ρηθέντος ἀρχαίου μνημείου· διότι τότε μόνον ἤθελε παραστῆ ἢ ἀφευκτος χρεῖα νὰ ἀποφασισθῆ, πότερον τῶν δύο κακῶν εἶναι μικρότερον καὶ ἐπομένως προτιμητέον· ἢ ματαίωσις τόσον εὐεργετικῆς διατάξεως, ὅσον εἶναι ἢ τοῦ ἀειμνήστου Ε. Ζάππα, ἢ ἡ φθορὰ ἀξιολόγου διὰ τὸ εἶδος τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ λειψάνου τῆς ἐλληνικῆς ἀρχαιότητος, ὅποιον ἐν Ἑλλάδι ἕτερον δὲν ὑπάρχει. Ἄλλὰ νῦν εὐρισκόμεθα ἄρα ἐν ἀνάγκῃ τοιαύτης μεταξὺ δύο κακῶν ἀφεύκτου ἐκλογῆς; Δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἐν Ἀθήναις τόπος ἀρμόδιος εἰς οἰκοδομὴν τοῦ Ζαππείου; Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κτισθῆ τοῦτο ὀλίγα βήματα μεσημβρινώτερον, ἢ ἐγγὺς τοῦ σταδίου ἐν τῷ παλαιῷ λαχανοκήπῳ τῶν ἀνακτόρων; Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μετατοπισθῆ ὀλίγα βήματα δυσμικώτερον περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου κεῖται ἡ οἰκοδομὴ τῆς κατὰ τὸ αὐστέρως Ὀλυμπιακῆς ἐκθέσεως; Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας Συμβούλιον, ἐπιθυμοῦν νὰ μὴ προξενηθῆ βλάβη τις εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ ἄποψιν τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπιεῖου Διός, ἐγκωμοδότησεν εὐλόγως νὰ μὴ κτισθῆ περὶ τὸν ρηθέντα τόπον τὸ Ζάππειον· ἀλλὰ, διδομένης ἀναγκαίας αἰρέσεως μεταξὺ δύο κακῶν, τῆς φθορᾶς τοῦ ἀρχαίου μνημείου, ἢ τῆς γεννησομένης βλάβης εἰς τὴν ἄποψιν τοῦ Ὀλυμπίου, πιθανὸν ὅτι θέλει προτιμηθῆ ὑπ' αὐτοῦ τὸ δεύτερον οὐχὶ ὡς καλόν, ἀλλ' ὡς κακόν μικρότερον. Ἄλλὰ κραυγασίαι τινὲς τῶν Ἀθηναίων διαδίδουσιν, ὅτι ὁ κύριος Κωνσταντῖνος Ζάππας, ὁ ἀγαθὸς ἀνεψιὸς τοῦ μεγάλου τῆς Ἑλλάδος εὐεργέτου, ὁ ἄξιος κληρονόμος τῆς φρονήσεως καὶ φιλοπατρίας τοῦ θείου του, ἀποδοκιμάζων πᾶσαν τοῦ τόπου μεταβολὴν ἐπιμένει εἰς τὸν προεκλεχθέντα. Ἡμεῖς δὲν πιστεύομεν τοῦτο· διότι ἀντιβαίνει εἰς τὴν ὑψηλὴν ἐννοίαν, ἣν περὶ τῆς συνέσεως, τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς ἀγνῆς

φιλοπατρίας τοῦ ἀνδρὸς ἔχομεν. Ἐὰν δὲ κατὰ δυστυχίαν εὐρέθησαν ἄνθρωποι, οἵτινες ἐλύπησαν καὶ ἠρέθισαν τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, ἐμψιθυρίσαντες εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ μάταια καὶ ψευδῆ, καθῆκον τῶν ἐντίμων μελῶν τῆς ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπείας ἦτο καὶ εἶναι νὰ γράψωσιν ὅσον ταχύτερον πρὸς τὸν ἄνδρα, νὰ παραστήσωσιν εἰς αὐτὸν τὰ πράγματα ἐκ τῆς ἀληθοῦς αὐτῶν ὄψεως, νὰ διασκεδάσωσι πᾶσαν τῆς διανοίας του ὑποψίαν καὶ τῆς καρδίας του λύπην καὶ πείσωσιν αὐτὸν νὰ θεωρῇ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἀρχαίου βαλανείου οὐχὶ ὡς κώλυμα τῆς φιλαγάθου προθέσεως τοῦ μακαρίτου θείου του, ἀλλ' ὡς εὐτύχημα, ἐξ οὗ δύναται ὁ ἀνεψιὸς νὰ ὠφεληθῇ ἵνα καταστήσῃ τὴν μνήμην τοῦ τε θείου του καὶ ἑαυτοῦ λαμπροτέραν καὶ εὐλογητοτέραν ἐν τῇ Ἑλλάδι. Τῷ ὄντι, ἐὰν ὁ κύριος Κωνσταντῖνος Ζάππας ἀποφασίσῃ νὰ δαπανήσῃ περὶ τὰς τριάκοντα χιλιάδας δραχμῶν, ἵνα τὸ ἀνευρεθὲν ἀρχαῖον μνημεῖον ἀνακαλυφθῇ καθ' ὅλην του τὴν ἔκτασιν, καθαρισθῇ, περιφραχθῇ διὰ σιδηρῶν κιγκλιδῶν καὶ ἐκτεθῇ εἰς τὴν θέαν τῶν φιλοθεώρων καὶ τὴν μελέτην τῶν φιλαρχαίων, θέλει παρασκευάσῃ εἰς τε τὸν θεῖόν του καὶ εἰς ἑαυτὸν μνήμην προσφιλεστέραν μὲν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἐπαινετὴν δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀλλοδαποῖς φιλαρχαίοις. Ἐξ ἐναντίας, ἐὰν πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ Ζαπείου, φθαρῇ χωρὶς ἀνάγκης τὸ ἀρχαῖον μνημεῖον, ἢ πρὸς τὴν πατρίδα εὐεργεσία τοῦ ἀειμνήστου Ζάππα θέλει ἀποβάλλει μέγα τῆς ἀξίας τῆς μέρος. Εὐρίσκονται δὲ καὶ θέλουσιν εὐρεθῆ πάντοτε καὶ ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ πολλοί, καὶ οὗτοι οὔτε παράλογοι οὔτε ἄσημοι, προτιμῶντες τὴν διατήρησιν τοῦ ἀρχαίου μνημείου παρὰ τὴν ἐκ τῆς Ζαπείου οἰκοδομῆς προερχομένην ὠφέλειαν. Ἐκ τῶν ρηθέντων ἐξάγεται, ὅτι ὁ ἀξιότιμος κύριος Κωνσταντῖνος Ζάππας ὀφείλει νὰ φροντίσῃ ἵνα ἡ τοῦ ἀειμνήστου θείου του πρὸς τὴν πατρίδα ἀγαθουργία μείνῃ καθαρὰ καὶ παντὸς κακοῦ ἀμικτος. Ταῦτα πάντα ἤθελε γράψῃ

πρὸς τὸν κ. Κ. Ζάππαν αὐτὸ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἀρχαιο-
λογικῆς Ἑταιρίας, ἐὰν δὲν ὑπώπτευεν ὅτι ἡ πράξις του ἤ-
θελε παρεξηγηθῆ ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπείας
καὶ θεωρηθῆ ὡς ἀνάμιξις τοῦ ἡμετέρου Συμβουλίου εἰς τὰ
καθήκοντα αὐτῆς· διὸ ἐκρίθη καλὸν νὰ δηλωθῆ μὲν, ὅπου
προσῆκεν, ἡ γνώμη ἡμῶν, νὰ ἀφεθῆ δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν
καὶ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἐπιτροπείαν πᾶσα περαιτέρω ἐνέργεια.

Ἐκ τῶν ῥηθέντων μανθάνετε, ἀξιότιμοι συνέταιροι, ὅτι
τὸ Συμβούλιον, εἰς ὃ διὰ τῆς ὑμετέρας ψήφου ἀνεθήκατε
τὰ τῆς Ἑταιρίας, οὐδαμῶς ἠμέλησε τοῦ σπουδαιοτάτου τῶν
ἔργων αὐτῆς, ἥτοι τῆς συντηρήσεως τῶν ἀρχαίων μνημείων,
ἀλλ' ἔπραξε καὶ ὑπὲρ ταύτης πᾶν ὅ,τι ἐδύνατο· διὸ παρίστα-
ται σήμερον ἐνώπιον ὑμῶν πλήρες τοῦ θάρρους ἐκείνου,
ὅπερ παρέχει εἰς αὐτὸ ἡ συνείδησις τῆς κατὰ δύναμιν πλη-
ρώσεως τοῦ καθήκοντός του. Ἐὰν δὲν ἠδυνήθη νὰ κατορ-
θῶση πανταχοῦ ὅ,τι ῥῦχето, αἰτία εἶναι ἡ ἀξιοκατάκριτος
ἀδιαφορία καὶ ἀμέλεια τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὀργάνων τῆς
Κυβερνήσεως, ὧν πολλοὶ οὐδ' ἐνθυμοῦνται, ἂν ὑπάρχει νό-
μος ἀρχαιολογικὸς ἀπαγορεύων καὶ τιμωρῶν πᾶσαν τῶν
ἀρχαιοτήτων φθοράν. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων,
ἀνάγκη πᾶσα, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπον, νὰ μὴ περιμένωσι τὰ
ἔντιμα μέλη τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας παρὰ μόνου τοῦ
διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου τὴν διάσωσιν καὶ συντήρησιν
τῶν πολλαχῶς καὶ πολυτρόπως ὁτὲ μὲν ἐξ ἀμαθείας, ἄλ-
λοτε δὲ ἐξ ἀναισθησίας πρὸς τὰ καλὰ καὶ ἄλλοτε ἐξ αἰσχρο-
κερδείας ἐπιβουλευομένων ἀρχαιοτήτων, ἀλλὰ νὰ ἐνώσωσι
πάντες τὰς δυνάμεις των πρὸς τὸν αὐτὸν ἱερὸν σκοπὸν καὶ
ἐπιτείνωσι πρὸς ἔφιξιν αὐτοῦ τὴν σπουδὴν καὶ τῶν ζῆλόν
των. Ναί, Κύριοι· ἄς σπουδάζωμεν πάντες, πανταχοῦ καὶ
πάντοτε νὰ ἐμπνέωμεν εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν διὰ πε λόγου
καὶ παραδείγματος τὸ προσῆκον σέβας πρὸς τὰ σεμνὰ λεί-
ψανα τοῦ βίου τῶν ἡμετέρων προγόνων καὶ τὴν πρέπουσαν

φιλοτιμίαν εἰς διατήρησιν αὐτῶν ἐν τῇ πατρίδι γῆ. Ἐς σπουδάζωμεν νὰ ἐμπνέωμεν εἰς τοὺς ἡμετέρους συμπολίτας δικαίαν καταφρόνησιν καὶ ἀποστροφὴν πρὸς τοὺς ἀσεβεῖς ἐκείνους, οἵτινες καταπατοῦντες τὸν νόμον φθείρουσι τὰ ἀρχαῖα ἢ αἰσχροῶς παρεμπορεύονται αὐτά, γυμνοῦντες τὴν πατρίδα τῶν ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου της κόσμου. Πιθανῶς ἤθελε συντελέσῃ πλειότερον εἰς τὸν ῥηθέντα σκοπὸν καὶ ἄλλο τι μέσον· ἐὰν δηλαδὴ τὸ Συμβούλιον ἤθελε φροντίσῃ α. νὰ σημειοῖ ἐν καταλόγῳ τὰ ὀνόματα ἐκείνων, περὶ ὧν ἤθελε πληροφορηθῆ ὅτι καταπατοῦσι τὸν ἀρχαιολογικὸν νόμον, ἢ ὅτι ἐπιτετραμμένοι τὴν τήρησιν αὐτοῦ συγχωροῦσιν εἰς ἄλλους τὴν καταπάτησιν· β'. νὰ δημοσιεύῃ αὐτὰ διὰ τοῦ τύπου ἐκάστοτε, μάλιστα δὲ ἐν ταῖς ἐτησίαις τῆς Ἑταιρίας συνελύσει καὶ παραδίδῃ αὐτὰ εἰς τὴν ἐξουδένωσιν καὶ ἀποστροφὴν ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἀφίνομεν νὰ σκεφθῆ καὶ πράξῃ τὰ προσήκοντα τὸ ἐκλεχθησόμενον νέον Συμβούλιον.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ γραμματεὺς ἀνέγνω ἐκθεσίαν τῶν ἐν τῷ ἔτει πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

Κύριοι,

Τῆς ἐκθέσεως τῶν ἐνιαυσίων ἔργων τῆς Ἑταιρίας προτάσσομεν κατ' ἔθος τὰ περὶ τῶν ἐταίρων τῶν παρεχόντων τὰ μέσα δι' ὧν τελοῦνται τὰ ὑπὲρ τῶν ἀρχαιοτήτων ἔργα. Ἐν τῷ ἔτει τούτῳ ἐνεγράφησαν νέοι ἑταῖροι, ἐκ τῶν τῆς πόλεως ταύτης κατοίκων ἢ ἀλλαχόθεν, δώδεκα. Ἐκ τοῦ ὅλου δὲ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῷ μητρώῳ ἐγγεγραμμένων ἀπεβίωσαν, καθ' ὅσον ἐμάθομεν, ἔνδεκα. Σ υ ν δ ρ ο μ ῆ ν δὲ κατέβαλον ἐν-

τὸς τοῦ ἔτους ἑκατὸν ἑβδομήκοντα καὶ εἷς, καὶ δὴ 99 μὲν ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις, ὄντων περίπου διακοσίων, 42 δὲ ἐκ τῶν πολλῶν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ βασιλείου, 60 δὲ ἐκ τῶν πολὺ πλειόνων τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Τὰ ὀνόματα τῶν συνδραμόντων καὶ τὸ ποσὸν τῆς συνδρομῆς ἑνὸς ἐκάστου θέλουν δημοσιευθῆ ἐν τέλει τῆς ἐκθέσεως ταύτης.

Ἐν γένει δὲ περὶ τῶν σ υ ν δ ρ ο μ ῶ ν τῶν ἐταίρων καὶ τῶν ἄλλων τοῦ ἔτους εἰσπράξεων θέλει ἐκθέσει τὰ προσήκοντα ὁ ταμίας μετ' ὀλίγον, ἡμεῖς δὲ ἐξαίρομεν ἐνταῦθα τὰ ὀνόματα τῶν πρὸς τὴν ἑταιρίαν ἐλευθεριωτέρων, Ὁ ἐν Περτροπόλει Ἴω. Κοντογιαννάκης ἔδωκε δρ. 4430, ὁ ἐν Γαλαζίῳ Εὐαγγελινὸς Κωνσταντινίδης δρ. 227, ὁ ἐν Τεκουσίῳ τῆς Ῥωμουνίας Ἴω. Γεωργιάδης 436, ὁ Δρυϊνούπολεως μητροπολίτης Ματθαῖος δρ. 119, ὁ ἐνταῦθα Ἐνρ. Σχλίεμανν δρ. 445. Εἶναι δὲ καὶ δύο κοινὰ ἤτοι σωματεῖα κατατακτέα ἐν τοῖς ἐλευθερίοις, τὸ ἡμέτερον Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον διὰ δραχμῶν 4000 καὶ ὁ δῆμος Ἐρμουπολιτῶν διὰ δρ. 200. Μία δὲ ἑκτακτος προσφορά ἐγένετο δρ. 215 παρὰ τῶν κρινάντων τὸ ἐφετεινὸν Οἰκονόμειον διαγώνισμα, οἵτινες τὴν ὀρισμένην αὐτοῖς ἀμοιβὴν προσήνεγκαν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἐταιρίας ἡμῶν.

Ἐκ τῶν πολλῶν ἔξω τῶν Ἀθηνῶν ἐπιτρόπων τῆς Ἐταιρίας οἱ ἐν τῷ ἔτει τούτῳ ἐνεργήσαντες προθύμως καὶ διὰ τοῦτο ἄξιοι τῆς ἡμετέρας εὐγνωμοσύνης εἶναι δύο, ὁ ἐν Καλκούττα τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν ἀρχιμανδρίτης Δαμασκηνὸς Παπασπυρόπουλος καὶ ὁ ἐν Γαλαζίῳ ἔμπορος Εὐαγγελινὸς Κωνσταντινίδης.

Ἔργα δὲ ἀρχαιολογικά, εἰς ἃ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν εἰσπραχθέντων ἐδαπανήθη, εἶναι τὰ ἑξῆς.

Πρῶτον ἀ ν α σ κ α φ α ί. Δι' ὅλου τοῦ ἔτους, ἐκτὸς μικρῶν διαλειμμάτων, ἐξηκολούθησεν ἐνταῦθα ἡ ἀνασκαφὴ ἢ ἀπὸ πέρυσι γινομένη πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Διπύλου, κατὰ

τὸ δυτικὸν ἄκρον τῆς πόλεως. Κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην ἀπῆντησε τὸ Συμβούλιον, ὡς πάντοτε, μεγάλας δυσκολίας, καὶ ἕνεκα τούτων μετήχθησαν οἱ σκαφεῖς ἡμῶν δις καὶ τρίς ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἄλλο μέρος τοῦ ἐκεῖ ἀνασκαψίμου χώρου. Αἱ δυσκολίαι προήρχοντο ἢ ἐξ ὁδοῦ τινος αὐτόθι κεχαραγμένης καὶ θεωρουμένης κάπως χρησίμου, ἢ ἐξ ἰδιωτικῶν ἀγρῶν ἀκόμη ἀνεξαγοράστων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἐξ ὑπογείως τεθειμένων ἐκεῖ σωλήνων καὶ ἀγωγῶν φωταερίου καὶ ὑδάτων. Μίαν τῶν δυσκολιῶν τούτων εὐχαρίστως ὁμολογοῦμεν, ὅτι ἦρεν ἡ παρούσα Κυβέρνησις, εὐθύς ἅμα τὸ Συμβούλιον ἀπετάθη πρὸς αὐτήν. Κατηργήθη δηλ. χάριν τῶν ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν ὁδὸς τις μικρὰ καὶ πλαγία πρὸς βορρᾶν τοῦ δυτικοῦ ἄκρου τῆς Ἑρμαϊκῆς, καὶ ἐσκάψαμεν ἐκεῖ ὅπως ἠθέλομεν. Ἄλλου δὲ κωλύματος, τοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ αὐτόθι παλαιοῦ μὲν ὅπως οὖν, ὄχι δὲ καλῶς ἐκτισμένου ὑδραγωγείου τῆς ἀγ. Τριάδος, ὑπεσχέθη ἡμῖν τὴν ἄρσιν ἡ Κυβέρνησις καὶ τὴν διέταξεν ἤδη, ἀλλὰ δὲν ἐξετελέσθη εἰσέτι. Ἐλπίζομεν δὲ, καθ' ἣν ἐλάβομεν ὑπόσχεσιν, ὅτι καὶ τῶν σωλήνων τοῦ φωταερίου θέλει διαταχθῆ προσεχῶς ἢ μετατόπισις, καθ' ὅσον μάλιστα ἢ γραμμῇ αὐτῆ τῶν σωλήνων ἦχθη πρὸ ἐτῶν τινῶν δι' ἀγρῶν ἢ οἰκοπέδων, παρὰ τὰ κεκανονισμένα. Ὅχι δὲ μικρὰν ἐνόχλησιν ἐπροξένησε τῇ ἀνασκαφῇ καὶ εἰς ἔξοδα σημαντικὰ ὑπέβαλε τὴν Ἐταιρίαν καὶ ὁ αὐτόθι που ἀσκέπαστος ὄχετος τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων τῆς πόλεως, περὶ οὗ εὐκταῖον ἦτο νὰ ληφθῆ πρόνοιά τις ὑπὸ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἵνα καὶ τῆς πολλῆς δυσωδίας ἀπαλλαγθῶσι τὰ πέριξ καὶ αἱ ἀνασκαφαὶ μὴ διακόπτωνται ἐκεῖ εἰς μεγάλην ἔκτασιν. Ἀλλὰ τὰ κωλύματα τὰ ἄλλα, τὰ ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἐκεῖ ἀγρῶν ἢ οἰκοπέδων ἐμβαλλόμενα, εἶναι ἔτι μείζονα τῶν προειρημένων, καὶ, ἐν ὅσῳ δὲν εὐπορεῖ τὸ δημόσιον ταμεῖον, δυσκόλως, φοβούμεθα, θέλουσιν ἀρθῆ. Ἐδῶ ἐχρειάζετο νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπικουρίαν ἡ γενναιότης εὐπόρων ὁ-

μογενῶν, ἵνα παρασκευασθῆ εἰς τὴν Ἑταιρίαν ἐλεύθερος ὁ τόπος τῶν ἀρχαιολογικῶν ζητήσεων ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἐπιστήμης. Διότι ἡ Ἑταιρία ἔχει μὲν ὀπωσοῦν ἐκ τῶν τακτικῶν τῆς πόρων τὰ χρηματικὰ μέσα ἵνα σκάπτῃ καὶ ἀνερευνᾷ, δὲν ἔχει δὲ καὶ τόσα, ὥστε καὶ εἰς ἀγορὰν τόπων, τῶν αὐτῆ ἀναγκαιούντων νὰ δαπανᾷ. Ταῦτα εἶπομεν συντόμως περὶ τῶν κωλυμάτων, ἵνα μικρόν τι κἂν γινώσκῃ περὶ αὐτῶν καὶ τὸ κοινὸν καὶ μὴ νομίζῃ, ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας ἐξ ἀψικορίας τινὸς καὶ χάριν τοῦ ἐκ τῆς ποικιλίας τερπνοῦ, ἧ, ὅπερ χεῖρον, ἐξ ἀνεπιστημοσύνης, μεταδιβάξει ἐκάστοτε τὰ ἔργα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ χωρὶς σχεδίου καὶ σκοποῦ. Νῦν δὲ χωροῦμεν ἐπὶ τὰ ῥητέα περὶ αὐτῆς τῆς ἀνασκαφῆς καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς φανέντων.

Σκοπὸς μὲν τοῦ Συμβουλίου ἦτο, ὡς εἶπομεν, ἡ ἀναζήτησις καὶ εὕρεσις τοῦ Διπύλου, ἡ αὐτοῦ σωζομένου ἔτι ὑπὸ γῆν, ἡ τοῦλάχιστον τῆς θέσεώς του κατὰ τινὰ ἀρίδην τρόπον, ἐν τῇ γραμμῇ τοῦ δυτικοῦ τῆς πόλεως περιβόλου, ὅστις ἤδη τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν μέρει ἐκεῖ ἀναφανεῖς ὅπου ἀνεφάνη, εἶχε καλῶς ἀναιρέσει διὰ τῶν πραγμάτων τὰς εἰκασίας τῶν εὐχερῶς πάνυ τοπογραφούντων ξένων, οἵτινες κατὰ καιροὺς ἐπιφαινόμενοι ὡς κομῆται εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀξιοῦσι νὰ πισεύονται ὡς ἄλλα Πυθικὰ μαντεῖα περὶ τῶν ἀνερευνητῶν ἐγχάτων τῆς γῆς. Ὁ δὲ ἡμέτερος σκοπὸς ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐντελῶς δὲν ἐπετεύχθη εἰσέτι. Ἐφάνη μὲν τι ἀνοιγμα κατὰ τὴν εὐλόγως νῦν ὑποτιθεμένην τοῦ Διπύλου θέσιν, ἐνθεν δὲ καὶ ἐνθεν αὐτοῦ κρηπιδώματα τετράγωνα μεγάλα οἷον πύργων, ἀφ' ὧν πρὸς βορρᾶν τε καὶ νότον συνεχίζεται ἡ τοῦ περιβόλου γραμμὴ, ἀλλ' οὔτε τὰ κρηπιδώματα ταῦτα, καὶ περ καλῶς ἐκτισμένα, εἶναι ὅλως ὅμοια τῆν κατασκευὴν ἢ ἀκριβῶς παράλληλα, καὶ ὁ ἐν τῷ μεταξὺ χώρος, ὡς καὶ ὁ πρὸς βορρᾶν τοῦ ἐτέρου ἐξ αὐτῶν, τοῦ βορείου, εἶναι εἰσέτι κεχωσμένος ὑπὸ πολλῶν χωμάτων καὶ ἐπιπροσθεῖται ὑπὸ τῶν προμνημονευθεισῶν δύο

γραμμῶν τοῦ φωταερίου καὶ τοῦ ὑδραγωγείου, δι' ὃ ἄδηλον μένει ὅ τι ἐκεῖ ὑποκρύπτεται. Ἐσκάψαμεν δὲ ἱκανῶς περὶ τὸ νοτιώτερον τῶν κρητιδωμάτων πρὸς τε τὰ ἔσω καὶ τὰ ἔξω τοῦ ἐκεῖ συνεχοῦς περιβόλου. Καὶ πρὸς τὰ ἔξω μὲν εὐρομεν ἐρχομένην ἀπὸ νότου γραμμὴν τινα τοίχου παράλληλον τῷ περιβόλῳ καὶ ἐν ἀποστάσει 5 μέτρων ἀπ' αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ τοῦ ἄκρου αὐτῆς τοῦ βορείου βᾶθρον μέγα λίθου λευκοῦ, σχήματος τετραγώνου ἐπιμήκους, ὅπερ, ἐπειδὴ εἶναι κολοβὸν ἄνω, ἄδηλον μένει πρὸς τίνα ἦν χρῆσιν ὠρισμένον, πιθανῶς δὲ ἀνεῖχε ποτε καθημένην ἐπὶ ἔδρας μορφὴν ἣ καὶ ἐφιππον. Πρὸς δὲ τὰ ἔσω τοῦ περιβόλου ἀνεφάνησαν τοῖχοί τινες κοινῆς οἰκοδομίας, ὡσάν τινα διαχωρίσματα αὐλῶν μικρῶν καὶ οἰκήσεων, εἰς ὅμως τοῖχος, παχὺς καὶ μεγαλόλιθος καὶ ἀρκετὰ κανονικῶς ἐκτισμένος τοὺς δύο κατωτάτους δόμους, ἐφάνη χωρῶν πρὸς τὰ ἔσω τῆς πόλεως, ἄδηλον πόσον· οὗτος δ' ἔχει κατωτάτω μίαν θυρίδα μὲ παχείας σιδηρᾶς κιγκλίδας ἐνηρμοσμένας, περὶ ἧς εἰκάζεται, ἐπειδὴ ἔχει τὸν κάτω λίθον κεκοιλωμένον ἐπίτηδες, ὅτι διὰ διέξοδον ὑδάτων κατεσκευάσθη, διελήφθη δὲ σιδηραῖς κιγκλίσις, ἵνα μὴ διερχόμεναι καὶ στερεαὶ ὕλαι, λίθοι καὶ βῶλοι γῆς, αὐτὴν ἀποφράττωσιν. Ἐτι ἀπεκαλύφθη νοτιώτερον ἐντὸς ἄλλου περιτειχίστου ἀμελέστερον χώρου, ἔχοντος δὲ καὶ ἀτέχνους δύο κλίμακας, κάμινος κεραμῆος κτιστῆ, μὲ ἐπίπεδον τέγος, ἐστηριγμένον καταμεσῆς ἐπὶ στύλου πεποιημένου ἐξ ἐπαλλήλων τροχοειδῶν κεράμων· ἔχει δὲ τὸ τέγος περὶ τὰς 70 τρύπας διεσπαρμένας συμμέτρως καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειάν του. (*). Ἡ κάμινος αὕτη, μόνη τῶν ποτὲ πολλῶν τοῦ εἴδους τῆς ἐν Ἀθήναις διασωθεῖσα, ὅτι ἦτο λυχνοποιοῦ κάμινος καὶ δὴ τῶν μετὰ Χριστὸν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, ἐγένετο δῆλον ἐκ τε τοῦ πλη-

(*) Αὗται αἱ τρύπαι νῦν δὲν φαίνονται, διότι ἐσκεπάσθησαν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου μὲ χῶμα, ἵνα μὴ τὰς φθέρωσί τινες ἐπιρρίπττοντες λίθους, ἡσφαλίσθησαν δὲ καὶ οἱ τοῖχοι τῆς καμίνου ἔξωθεν μὲ ξερολιθίαν.

σιέζατα αὐτῆς ἀνορυχθέντος πολλοῦ κοκκινοχώματος καὶ ἐξ ὄχι ὀλίγων πηλίνων λύχνων καὶ γυψίνων μητρῶν λύχνων, ἐχόντων τὸ σύμβολον τοῦ σταυροῦ, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι δὲν εἶναι τεθεμελιωμένη ἐπὶ τοῦ κατωτάτω στερεοῦ ἐδάφους, ἀλλ' ἐπὶ συμπεφορημένων χωμάτων. Αὐτοῦ που εὐρέθησαν ἄλλα τέτινα καὶ μία φυσικοῦ μεγέθους κεφαλὴ γυναικεῖα λίθου λευκοῦ μὲ λειοντῆν καλῶς περιφυομένην εἰς τὸ μέτωπον καὶ τὰς παρεΐας, παριστῶσα πιθανώτατα τὴν βασίλισσαν τῆς Λυδίας Ὁμφάλην, εἰς ἣν ποτε ἐδούλευσεν ὁ ἥρωσ Ἡρακλῆς. Καὶ ἐπιγραφαὶ δὲ τινες εὐρέθησαν αὐτόθι, σχεδὸν πᾶσαι τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, ἀλλ' οὔτ' ἐξ αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν ἄλλων γλυπτῶν ἢ ἀλλοίων ἀρχαίων ἀντικειμένων συμπέρασμα τι τοπογραφικὸν ἠδυνήθημεν νὰ πορισθῶμεν. (*) Εὐρίσκοντο δὲ τὰ ποικίλα ταῦτα ἀρχαῖα, ὡς ἔτυχεν, ἐν τοῖς χώμασιν ἢ ἐν κτίσμασι μεταγενεστέροις ἐνφοδομημένα ὡς ὕλη κοινή. Τῶν τοιούτων κτισμάτων τινά, (εἰ καὶ εἰς βάθος ἱκανὸν τεσσάρων καὶ πέντε μέτρων εὐρεθέντα) κατηδαφίσσαμεν καὶ διότι διέκοπτον ἀηδῶς τῇ ὄψει τὴν γραμμὴν τοῦ περιβόλου, ἐξῶθεν μάλιστα, καὶ διότι ἐμπεριεῖχον φανερῶς ἀρχαιότερα τεμάχια γλυπτὰ ἢ ἐνεπίγραφα ἅπερ ἔπρεπε νὰ ἐξαχθῶσιν. Ἐπροβαίνομεν δὲ εἰς τὴν καθάρισιν μετὰ πολλῆς προφυλάξεως. Καὶ οὕτω μὲν ἐχώρει ἐπὶ πολὺ ἡ ἀνασκαφή, χωρὶς νὰ φανῆ φαινότερόν τι τεκμήριον τοπογραφικόν, ὅτε τὸ Συμβούλιον ἔκρινεν εὐλόγον νὰ συνεχίσῃ τὰς περὶ τὸν περιβόλον σκαφὰς μὲ τὰς πρότερον γενομένας ἐν τῇ ν ε κ ρ ο π ὀ λ ε ι τῇ νοτίως τοῦ ἐκκλησιδίου τῆς Ἀγίας Τριάδος, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι γραμμὴ τις ἢ μνημάτων ἢ ἄλλων κτισμάτων ἄγρουσα κατ' εὐθεΐαν πρὸς τὸ τοῦ περιβόλου προμνημονευθὲν ἀνοιγμα ἢ-

(*) Ἐκ δύο μικρῶν ἐνεπιγράφων βωμιδίων, ἐκδοθέντων ἐν τῷ περιοδικῷ Ἀθηναίῳ τοῦ 1872—3, σελ. 393 κ. ἐξ. ἐξάγεται πως κατ' εἰκασίαν τοιοῦτό τι συμπέρασμα, ἀλλ' ὄχι πολλῆς σημασίας. Ἴδε Ἀθήναιον τοῦ ἔτους 1873 τόμ. β'. φυλλάδ. β'.

θελεν ἀναφανῆ, ἀλλ' οὐδὲν τοιοῦτον ἀνεφάνη, διότι ἡ γενομένη ὄχι μικρὰ σκαφή ἀπὸ τοῦ περιβόλου μέχρι τῶν μνημάτων δὲν ἔγινε καθ' ἣν μάλιστα ἠθέλομεν διεύθυνσιν, ἅτε ὑπαρχόντων ἐν τῷ μεταξὺ ἀγρῶν τινῶν ἰδιωτικῶν, ἀνεξαγοράστων ἔτι, ὡς καὶ τοῦ ὑδραγωγείου. Ἀφοῦ δὲ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τοῦ νοτίως τῆς Ἀγ. Τριάδος ἱκανὸν χρόνον διετρίψαμεν σκάπτοντες καὶ ἀναδεικνύοντες μνημεῖά τινα ὄχι ὅλως ἄσημα, (*) ἐπιλιπόντος πάλιν καὶ ἐκεῖ τοῦ ἀνασκαψίμου ἐδάφους, ἐπανήλθομεν εἰς τὸν πρὸς δυσμὰς τοῦ περιβόλου χώρον, τὴν φορὰν δὲ ταύτην ἤρχισαμεν τὴν σκαφήν ὀλίγον βορειότερον, καὶ δὴ καταντικρὺ τῆς ἑήλης τῆς ἐχούσης τὴν ἀπὸ πέρυσι γνωστὴν ἐπιγραφὴν «Ὀρος Κεραμεικοῦ». Ἐκεῖ δὲ μετ' οὐ πολὺ ἀπέκαλύφθη ἄξιος λόγου τοῖχος, παράλληλος μὲν τῷ πρότερον ἀναφανέντι πολυγωνίῳ, ἀπέχων δ' ἐκείνου πρὸς δυσμὰς 3 μέτρα. Τὸ μῆκός του τὸ μέχρι τοῦδε φανὲν εἶναι 38 μέτρων, πᾶχος δ' ἔχει 4 μέτρων μετὰ καὶ τοῦ ἐν τῷ μέσῳ γόμου γῆς. Καὶ τῆς μὲν ὀψείως του τῆς πρὸς τὸν πολυγώνιον τοῖχον βλεπούσης δὲν σώζονται εἰ μὴ οἱ κατώτατοι δύο δόμοι κλιμακικῶς πως διατεθειμένοι, καὶ πολλὰ ὀλίγον ἐξέχουσι τοῦ ἐκεῖ πάλαι πατουμένου ἐδάφους, ὅπερ θὰ ἐχρησίμευεν ὡς ὁδὸς ἐσωτερικῆ, καθ' ἣ ἀδηλοῦται τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ αὐτόθι ἐπιπολῆς τῆς γῆς ἰδρυμένου βαθριδίου τῆς στήλης τοῦ Κεραμεικοῦ, ἡ δὲ πρὸς τὰ ἔξω ὀψις εἶναι κανονικώτατα ἐκτισμένη διὰ δόμων ἐχόντων ἐναλλάξ μείζονα καὶ ἐλάσσονα πλίνθους λίθου τροχμαλοπυροῦς (conglomerat), καὶ χωρεῖ εἰς βάθος μέτρων 4, ἐφ' ὅσον μέχρι τοῦδε ἐγυμνώθη τῶν χωμάτων. Εἶναι δὲ πρόδηλον, ὅτι ἡ ὀψις αὕτη ἢ καλῆ ἤτο ἀνέκαθεν ὠρισμένη νὰ φαίνεται, διότι τὸ ἔξω τῆς πόλεως πρὸς δυσμὰς ἐδαφος θὰ ἦτο τὸ πάλαι πολὺ ταπεινόν, ἐν

(**) Ἴδε λεπτομερείας τινὰς περὶ τούτων ἐν τῷ «Ἀθηναίῳ» τοῦ 1872 —3, σελ. 395 κ. ἔξ.

ᾧ καὶ κτίσματα ἄλλα κοινὰ ὑστέρων χρόνων ὑφιοῦντο, ὧν
 τινα καὶ νῦν εὐρέθησαν σωζόμενα. Ὁ τοῖχος οὗτος ἔχει ἐπὶ
 τοῦ δευτέρου ἄνωθεν δόμου κατὰ διαστήματα σύμμετρα μεί-
 ζονάς τινας λίθους, οἷον διατόνους, ἐξέχοντας δὲ πρὸς τὰ
 ἔξω καὶ πρὸς τούτοις ἠύλακωμένους, ἵνα ἐκρέη δι' αὐτῶν
 ὕδωρ, πιθανῶς τὸ ἐρχόμενόν ποτε ἀπὸ τῆς ἔσω ὁδοῦ, ἦτορ
 τοῦ, ὡς εἴπομεν ἄνωτέρω, πατουμένου ἐδάφους, τοῦ μεταξὺ
 τῶν δύο τοίχων. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τοίχου ἔτι εὐρέθησαν κατὰ
 διαστήματά τινα ὀπωσοῦν σύμμετρα, καὶ τέσσαρα κίωνων
 τύμπανα ὀρθὰ, ὕψους μόλις ἑνὸς μέτρου (διότι εἶναι νῦν ἀπο-
 κερουσμένα ἄνω)· κατασκευῆς δὲ κακῆς καὶ ἀνομοίας καὶ
 λίθου ὄχι τοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐδὲ τεθεμελιωμένα ἦσαν ἀραρότως
 τὰ τύμπανα ταῦτα, ὅτε εὐρέθησαν, ἀλλ' ὅμως, ἐπειδὴ εὐρέ-
 θησαν ὀρθὰ καὶ ἐν γραμμῇ καὶ ἐν συμμέτρῳ τινὶ ἀποστάσει,
 ἐκρίθη εὐλογον γὰρ τ' ἀφήσωμεν κατὰ χώραν, ἀφοῦ τὰ ἐγυ-
 μνώσαμεν τῶν πέριξ χωμάτων καὶ ἐδείξαμεν, ὅτι βαίνουσιν
 ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου δόμου τοῦ τοίχου. Ὁ τοῖχος οὗτος, λέγο-
 μεν νῦν, κατὰ τὸ σύνολόν του βλεπόμενος ἔξωθεν εἶναι βε-
 βαίως πολὺ σοβαρώτερος τοῦ ἔσω πολυγωνίου, καὶ θεωρη-
 τέος ὡς τὸ κάλλιστον ἡμῶν ἐφετεινὸν εὖρημα καὶ ἄξιος τῶν
 χρόνων τοῦ Δημοσθένους καὶ Λυκούργου. Εἰς μάλιστα τῶν
 ἡμετέρων ἐν τῷ συμβουλίῳ συναδέλφων εὐθύς ἐξ ἀρχῆς προ-
 σέξας εἰς τὰς διαστάσεις αὐτοῦ καὶ εὐρών τινας αὐτῶν ὁμοίας
 μὲ τὰς μνημονευόμενας ἐν τῇ γνωστῇ μεγάλῃ ἐπιγραφῇ τῶν
 Ἀθηναϊκῶν τειχῶν, τῇ ἐκ τῶν χρόνων τῆς διοικήσεως τοῦ
 Ἀθρωνος, υἱοῦ τοῦ Λυκούργου, εἶκασεν ὅτι ἔχομεν πιθανῶς
 ἐνώπιόν μας λείψανα ἐπιφανῆ τῶν τότε ἐπισκευασθέντων καὶ
 συμπληρωθέντων τειχῶν τοῦ ἄστως καὶ τοῦ Πειραιῶς, καὶ
 ἰδίως ἐθεώρησε τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ τοῦ πολυγωνίου τοί-
 χου καὶ τοῦ νῦν ἀποκαλυφθέντος ὡς τὴν ἐν τῇ ῥηθείῃ ἐπι-
 γραφῇ ἀναφερομένην ἐστεγασμένην πάροδον τοῦ κύκλου τοῦ
 περὶ τὸ ἄστυ. Εὐχόμενοι, ἢ καλῇ αὐτῇ εἰκασίᾳ γὰρ ἐπιβεβαι-

ωθῆ ἐκ τῆς περαιτέρω προόδου τῆς ἀνασκαφῆς, προβαίνομεν εἰς τὴν διήγησιν καὶ λέγομεν, ὅτι τοὺς τελευταίους τούτους δύο μῆνας ἐσκάπτομεν πέραν τοῦ ὄχετοῦ τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων ἤτοι πρὸς βορρᾶν καὶ ἀνατολὰς τοῦ πέρουσιν παρ' αὐτὸν τὸν ὄχετὸν ἀνακαλυφθέντος κρηπιδώματος πύργου, θέλοντες νὰ ἰδωμεν, πῶς χωρεῖ ἐκεῖ ὁ περίβολος περαιτέρω, κατ' εὐθεΐαν ἔτι πρὸς βορρᾶν καὶ ἀνατολὰς, ἢ κάμπτει ἤδη ἀμέσως πρὸς ἀνατολὰς; (*) Ἄλλ' ἂν καὶ ἱκανῶς ἐσκάψαμεν καὶ ἐφθάσαμεν ἤδη τὸ δυτικὸν ἄκρον τῆς ποτὲ μεγάλης Στακτοθήκης, δὲν εὕρομεν εἰσέτι ἐναργῆ τὴν συνέχειαν τοῦ περιβόλου, ἄλλο δὲ τι ἡμῖν ἐκεῖ ἐνεφανίσθη, τετράγωνος βάσις βάρθρου εὐμεγέθους καὶ εὐπρόσωπος, ἔχουσα ἐπὶ στερεῶν θεμελίων κρηπίδα πωρίνην περιθέουσαν τὰς τρεῖς πλευρὰς ἐν εἴδει βαθμίδος, εἶτα δὲ τὰ ἀνωτέρω ἐκ λίθου Ὑμηττείου ἐπίσης περιθέοντα βαθμιδοειδῶς καὶ ἔτι ἀνωτέρω τὴν κυρίως βάσιν ἐκ λίθου λευκοῦ ἀρχιτεκτονικῶς κεκοσμημένην κυματίοις· καὶ ἐδῶ τελευτᾶ τὸ ὑπάρχον εἰς ἐπίπεδον, ἔχον ἐν μέσῳ κοιλότητα ἐπιμήκη τετράγωνον, λείπει δὲ ὅλως ὁ ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου ποτὲ βεβαίως ὢν κυβικὸς ὄγκος, ὃ εἴτε μνημεῖον ἐπιτάφιον ἀποτελῶν(**) εἴτε ἀνέχων ἀνδριάντα τινὰ μέγαν τιμητικόν. Ἴσως δ' ἐκ τούτου τοῦ νῦν λείποντος ὄγκου εἶναι τινες ὑπερμεγέθεις πλάκες λίθου λευκοῦ, τὰς ὁποίας εὐρόντες ἡμεῖς ἀτάκτως κτισμένας πρὸς τῇ νοτίῳ πλευρᾷ

(*) Πρὸς ἀνατολὰς εἶχομεν σκάψει ἤδη πρότερον ἡμέρας τινὰς, ἀκολουθοῦντες πρὸς τὰ ἄνω τὴν κοίτην τοῦ ὄχετοῦ, ἀλλ' ὄχι βαθέως οὐδ' εἰς πλάτος ἱκανόν, διότι κυρίως νὰ κανονίσωμεν ὀλίγον τὸν ὄχετὸν αὐτὸν ἐσκοπεύομεν πρὶν κτίσωμεν τὸ ἡμικύκλιον πρόχωμα αὐτόθι τὸ νῦν ὁρῶμενον. Εὕρομεν δὲ κατὰ ταύτην τὴν σκαφὴν κοινούς τινας τοίχους οὓς κατηδαφίσσαμεν καὶ τινὰ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐσκορπισμένα ἀρχαῖα γλυπτὰ μάρμαρα, ἐν οἷς καὶ ἐν ἀνεστραμμένον βάρθρον μὲ ἐπιγραφὴν τιμητικὴν εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἀδριανόν. Ἴδε Ἀθήναιον τοῦ 1872—3, σελ. 168.

(**) Τὸ μνημεῖον ἠδύνατο νὰ ἦναι ἢ καιδίοςχημον μὲ ἀνάγλυρον ἐντὸς, ἢ νὰ ἔῃ λάρνακά τινα κατάκοσμον, εἰς πάντας καταφανῆ.

τῆς βάσεως μετ' ἄλλων λίθων γείσου τινὸς μεγάλου καὶ ἐπι-
στυλίου ὀπωσοῦν χονδροειδοῦς ἐξηγάγομεν ἐπιπόνως καὶ
εὐθετήσαμεν ἐκεῖ που πλησίον. Βλέπει δὲ πρὸς ἄρκτον καὶ
δυσμὰς ἢ βάσις, διότι τὴν μνησθεῖσαν Ὑμηττείου λίθου βαθ-
μίδα ἐκεῖ ἔχει καὶ οὕτω κατεσκευασμένην, ὥστε νὰ εἶναι τοῖς
προσιούσι δυσμόθεν ἐπιτηδεῖα καὶ πρὸς ἔδραν, καθὼς ἐν τοῖς
θεάτροις. Τὰ δὲ νῶτα αὐτῆς, ἤτοι ἢ πρὸς νότον καὶ ἀνατο-
λὰς πλευρά, δὲν ἔχει δι' ὅλου τοῦ μήκους τῆς τὰ κυμάτια,
ἀλλὰ μόνον ἐπὶ ἓνα περίπου πόδα ἐκατέρωθεν ἀπὸ τῶν γω-
νιῶν καὶ ἐρείδεται ἐπὶ τοίχου μεγαλολίθου, ὀλίγον ὑπὲρ αὐ-
τὴν νῦν ὑψουμένου, ἀποτελοῦντος δὲ τετράγωνόν τι ἐπί-
μηκες πρόσκτισμα, ὅπερ ἴσως ἦτό ποτε τοιοῦτον, ὁποῖον τὸ
σωζόμενον ὀπίσω τοῦ ἐν τῇ νεκροπόλει τῆς Ἁγίας Τριάδος
μεγάλου μνήματος τοῦ Διονυσίου. Ῥητέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι
ὁ νῦν ἀνώτατος δόμος τοῦ τοίχου τούτου ἀπαρτίζεται ἐν
μέρει ἐκ παλαιότερων ἐπιτυμβίων στηλῶν, ἐχουσῶν ἐπιγρα-
φὰς τῶν Μακεδονικῶν περίπου χρόνων. Αἱ στηλαὶ αὗται ἀ-
πλῶς ἐπλαγιάσθησάν ποτε ἐπὶ τοῦ τοίχου πρὸς ἐξῦψωσίν
του, χωρὶς νὰ συγκολληθῶσι στερεῶς διὰ μολύβδου ἢ ἄλ-
λως, ὅπως εἶναι συγκολλημένα τὰ κατώτερα τοῦ κτίσματος,
εἶχε δὲ ὁμως τότε ληφθῆ πρόνοια νὰ μὴ φαίνωνται κατὰ
πρόσωπον τὰ πλάγια τῶν στηλῶν κοσμήματα ἢ τὰ γράμ-
ματά των, καὶ οὕτως ἐκρύπτετο τὸ ἀνελεύθερον δάνεισμα ἐ-
νώπιον μνημείου, οὗ καὶ μόνη ἢ νῦν σωζομένη βάσις εἶναι
ικανῶς μεγαλοπρεπῆς, Ἡ ἐργασία δὲ αὐτῆς, ἵνα καὶ τοῦτο
εἴπωμεν, ἐμφαίνει τοὺς μετὰ Χριστὸν Καισαρείους χρόνους,
τῶν αὐτῶν δὲ χρόνων πάντως θὰ εἶναι καὶ ὁ κατὰ νώτου
τοῖχος, πρὸς ὃν καὶ ὀργανικῶς πως συσχετίζεται ἢ βάσις,
ἀλλὰ κατὰ τρόπον, ὅστις διὰ βραχέων δὲν παριστάνεται,
καὶ διὰ τοῦτο σιωπῶμεν, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ οἱ πλείονες
τῶν νῦν παρόντων ἐταίρων εἶδαν τὸ κτίσμα τοῦτο, διὰ δὲ
τοὺς ἀπόντας θέλει χαραχθῆ ἐν τέλει τῆς ἐκδοθησομένης

ταύτης ἐκθέσεως ἀπεικόνις καὶ τούτου καὶ τῶν ἄλλων κτισμάτων, ἵνα ἐξ αὐτῆς νοήσωσι κάλλιον ὅσα ἡμεῖς ἐξ ἀνάγκης ἀσαφέστερα κατελίπομεν ἐν τῇ περιγραφῇ (*).

Τὰς τελευταίας δὲ ταύτας ἐβδομάδας ἕκ τινος ὅλως ἀπροσδοκῆτου ἀνάγκης μετήχθησαν πάλιν οἱ σκαφεῖς τῆς Ἐταιρίας εἰς τὰ ἐπὶ τάδε τοῦ ὄχετοῦ, καὶ δὴ εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ πολυγωνίου περιβόλου μέρη, νοτιοανατολικῶς τοῦ ὄρου τοῦ Κεραμεικοῦ, ἔνθα ἤδη πρότερον εἶχαν φανῆ θεμέλια μεγάλης τινὸς οἰκοδομῆς, συναπτούσης μὲν λοξῶς τῷ περιβόλῳ, οὔσης δὲ πιθανῶς τετραγώνου, μετὰ διαιρέσεων τινῶν ἐσωτερικῶν μεγάλων καὶ στρώσεως μὲ ψιφίδας τέχνης προστύχου. Πάλιν δὲ ὕστερον, ἀναθαβρήσαντες ἕκ τινος ἐγγράφου τοῦ ὑπουργοῦ τῆς παιδείας, μετέβημεν εἰς τὸν πέραν τοῦ ὄχετοῦ τόπον καὶ ἐκεῖ ἐσκάπτομεν τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας πρὸς ἀναζήτησιν τῆς γραμμῆς τῶν τειχῶν, εὗρομεν δ' ἀντ' αὐτῆς κτίσματά τινα ἀσβεστόκτισα ὀγκώδη, τὰ ὅποια καθηρέσαμεν, ἐν αὐτοῖς δὲ καὶ παρ' αὐτὰ εὗρομεν ἄλλα τέ τινα γλυπτὰ καὶ ἐνεπίγραφα μάρμαρα καὶ ἰδίως ἓνα ἐκ λίθου λευκοῦ ὄχι ἐντελῶς ἐξεργασμένον ἀνδριάντα ἐφήβου νικητοῦ ἀγώνων, ἔργον ἄλλως ὄχι ἀξιοκαταφρόνητον.

Εἰς τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην μεθ' ὅλων τῶν διακλαδώσεών της ἐδαπανήθησαν τὸ ἔτος τοῦτο δρ. 24,692, ἀποκομισθέντων γῆς κυβικῶν μέτρων 20,954, ἀλλ' εἰς τὸ ῥηθὲν ποσὸν τῶν δραχμῶν συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ πληρωμαὶ αἱ διὰ τὸ κτισθὲν πρόχωμα τοῦ ὄχετοῦ καὶ ἄλλας ἐργασίας. Τοῦ δὲ □ μέτρου ἢ σκαφή καὶ ἀποκόμισις ἐπληρώνητο κατὰ τὰς εὐκολίας ἢ δυσκολίας τοῦ ἔργου ἀπὸ λεπτῶν 50 ἕως δρ. 1 καὶ 30 λ.

(*) Ἐν τῷ ὑπὸ Ἰω. Γ. Παπαδάκη ἐκπονηθέντι σχεδίῳ, ὅπερ ἐκτυποῦται ἐν τέλει τοῦ παρόντος φυλλαδίου, τὰ νεωτερικώτερα κτίσματα, ὧν ἐμνημονεύσαμεν ἀνωτέρω, δὲν ἀπεδόθησαν, ἵνα μὴ ἀηδῶς τῇ ὄψει φέρωσι σύγχυσιν εἰς τὰς μεγαλοσχήμενας γραμμάς τῶν ἀρχαιοτέρων, περὶ ὧν κυρίως ὁ λόγος.

Ἄλλη ἀνασκαφὴ μικρὰ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐν τινι ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ, κειμένη παρὰ τὴν δεξιὰν ὁ χ θ η ν τ ο ὕ Ἰ λ ι σ σ ο ὕ πρὸς δυσμὰς τῆς γεφύρας τῆς ἀγούσης πρὸς τὸ νεκροταφεῖον. Ἐπειδὴ ὁ ἰδιοκτῆτης τῆς οἰκίας Χρῆστος Καρδίτσης σκάπτων πρὸς ἄλλον σκοπὸν ἐν τῇ αὐτῇ του εἶ- χεν εὐρῆ σπουδαίαν τινὰ ἐπιγραφὴν ἀλλὰ κολοβήν, (ἀπολο- γισμὸν τῆς ἐν Δῆλῳ ἀμφικτυονίας), ἣν ἐπώλησεν εἰς τὴν Ἑταιρίαν, ἐκρίθη καλὸν νὰ γίνῃ αὐτόθι περαιτέρω διὰ σκαφῆς ζήτησις πρὸς εὐρεσιν καὶ τῶν ἐλλειπόντων τεμαχίων. Καὶ τοῦτο μὲν δὲν ἐπετύχομεν, εὐρομεν δὲ ἄλλα τέ τινα μικρὰ ἀντικείμενα ἀρχαῖα καὶ τρία μεγάλα κυλινδρικοῦ σχήματος χορηγικὰ μνημεῖα ἐκ λίθου Πεντελησίου, ἔχοντα ἐπιγράφας ἐκ τῶν μέσων τοῦ 4^{ου} πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος, τὸ ἐν δὲ ἐξ αὐ- τῶν σῶζον ἄνω καὶ τὸν τύπον τῶν ποδῶν μεγάλου τρίπο- δος. Εὐρέθησαν δὲ ταῦτα τὰ μνημεῖα ὄχι κατὰ χώραν ἰδρυ- μένα, ἀλλ' ἀπλῶς κεχωσμένα ἐν τῇ γῆ, ὅπου κατὰ πιθανὸν λόγον κατεκυλίσθησαν ἐξ ὑψηλοτέρων τόπων, ὅτε ἤδη ἦτο ἐν ἐρείπιοις ὁ κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ἀρχαῖος τῆς πόλεως περί- βολος, οὗ καὶ τὴν γραμμὴν νομίζομεν ὅτι διεκρίναμεν, χω- ροῦσαν ὑπ' αὐτὰ τὰ θεμέλια τῆς ῥηθείσης οἰκίας. Ἐδαπανή- θησαν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο δρ. 750, ἐν αἷς συμπεριλαμβάνε- ται καὶ ἡ εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην δοθεῖσα ἀποζημίωσις διὰ τὰ εὐρεθέντα ἀρχαῖα, συμφώνως τῷ ἀρχαιολογικῷ νόμῳ. Τὰ χορηγικὰ μνημεῖα μετακομίσαντες ἐποποθετήσαμεν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου εἰς ὄψιν πάντων. (*)

Ὡσαύτως κατ' ἀφορμὴν δοθεῖσαν ἐκ τυχαίων περιστατι- κῶν ἀνέσκαψε τὸ Συμβούλιον καὶ ἀνηρέυνησε τὰ φ ο υ ς τινὰς ἀρχαίους εἰς δύο διάφορα μέρη ἐνταῦθα, ἐντὸς μὲν τῆς πόλεως κατὰ τὸ νοτιοανατολικὸν ἄκρον τῆς ὁδοῦ Σταδίου, ἐκτὸς δ' αὐτῆς ἐπὶ τοῦ γηπέδου τοῦ νῦν κτιζομένου Πτωχο-

(*) Αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν ἐξεδύθησαν καὶ ἐσχολιάσθησαν ἐν Ἀθηναίῳ τόμ. α. σελ. 169—172.

κομείου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κηφισίας. Ἡ διεύθυνσις τῶν τάφων ἦτο ἄλλων πρὸς ἄλλα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ τοῦτο παρετηρήθη. Τὰ δὲ εὑρεθέντα ἐν αὐτοῖς μικρὰ ἀρχαῖα ἀλάβαστρα, κάτοπτρον κττ. ἦσαν ἀνάλογα τῆς γενομένης μικρᾶς δαπάνης, ἐν ὧν δρ. 55. Συνελέγησαν δ' ἐπιμελῶς καὶ κατετέθησαν ἐν τῷ τῆς Ἑταιρίας Μουσεῖῳ.

Ταῦτα εἶναι τὰ ἀνασκαφικὰ ἔργα τοῦ ἔτους. Ἐπειδὴ δὲ ὄχι μόνον ἀφανῆ τέως ἀρχαῖα μνημεῖα πρέπει ἡ Ἑταιρία ν' ἀναζητῆ, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑπὲρ γῆς πρὸ πολλοῦ φανερά νὰ συντηρῆ ἐν καλῇ καταστάσει καὶ, ὅταν εἶναι ἐπιβρεπῆ, νὰ τὰ ἐπισκευάζῃ καθ' ὅν εἴπομεν ἄλλοτε εὐλαβῆ τρόπον, ἄνευ δηλ. προσθηκῶν νέων κατὰ τὸ δυνατόν, ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου προσπάθειαι καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὑπὲρ ἐπισκευῆς δύο μάλιστα ἀρχιτεκτονικῶν μνημείων χρηζόντων τῆς τοιαύτης ἐπικουρίας, τοῦ ἐν Φιγαλείᾳ, λέγω, ναοῦ τοῦ Ἐπικουρίου Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ ἐπὶ Σουνίῳ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς. Ἀλλὰ καὶ περ ἀλληλογραφίας περὶ τούτου ἀνταλλαγθείσης πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ κράτους καὶ προϋπολογισμῶν τῆς ἀπαιτηθησομένης δαπάνης μετὰ ἐπιτόπιον ἐξέτασιν ὑποβληθέντων, οὐδὲν εἰσέτι ἐτελέσθη, διότι τὸ Συμβούλιον ἔκρινεν, ὅτι χρεῖα ἦτο πλείονος περισκέψεως περὶ τὴν σχεδίασιν τῶν ἐπισκευῶν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν, ἐφ' ᾧ καὶ νέας ἐξετάσεις ἐπιτοπίους προεκάλεσεν, αἵτινες προσεχῶς ἐλπίζομεν θὰ λάβωσι τὸ ποθητὸν τέλος. Ἐγένοντο δὲ ὁμως ἐν τῷ ἔτει τούτῳ ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας δαπᾶναι δύο ὄχι τόσον μικραὶ χάριν συντηρήσεως καλλιόνος ἀρχαίων μνημείων ἐν Πειραιεῖ καὶ ἐν Ἀθήναις. Ἐπειδὴ εἶχε παρατηρηθῆ, ὅτι τοῦ περὶ τὸν Πειραιᾶ περιβόλου καὶ ἰδίως τῆς ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας ἀρχομένης γραμμῆς τῶν μακρῶν τειχῶν καὶ τῶν αὐτόθι πύργων ἐγένετο κατὰ καιροὺς κατάχρησις παρὰ τὸν νόμον, ἀφαιρουμένων δόμων τινῶν ἐκ τῶν σωζομένων λειψάνων, ἔκτισε τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας φυλακεῖον στερεὸν ἐπιτήρως πρὸς

τάς Ἀθήνας ἐξόδου τοῦ Πειραιῶς, ἵνα φύλαξ τις ἐν αὐτῷ ἐνιδρούμενος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως φροντίζῃ ὑπὲρ συντηρήσεως τῶν πολυτίμων ἐκείνων ὀχυρωματικῶν λειψάνων, καὶ ἐδαπανήθη εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ποσὸν δρ. πεντακοσίων. Ὡσαύτως ἐδαπανήθησαν δρ. 715 πρὸς ἀνοικοδόμησιν σφαιρωτέραν τοῦ ἐν τῇ Πυργιωτίσῃ (ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν) καταπεσόντος νοτίου αὐλογύρου, ἵνα ἡ ἐν τῇ περιοχῇ ἐκείνῃ ἀρχαία τοῦ Ἀττάλου σοᾶ(*) μὲνη ἀπροσβλητοτέρα παρὰ τῶν περιοίκων καὶ ὁ ἐντὸς χῶρος, ὁ ἔχων τόσα ἀρχαῖα, διατηρῆται καθαριώτερος.

Ἀ γ ο ρ α ἰ ἄ ρ χ α ἰ ὼ ν ἀντικειμένων διαφόρου ὕλης καὶ τέχνης πρὸς πλουτισμὸν τοῦ Μουσείου τῆς Ἐταιρίας, τοῦ ἐν τῷ Βαρβακείῳ, ἐγένοντο καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ὡς γίνονται ἀπὸ ἐτῶν ἤδη. Ἐδαπανήθησαν δ' ἐφέτος δρ. 6106. Ἀνοίγει τὸ Μουσεῖον διὰ τε τοὺς ἐταίρους καὶ δι' ἅπαν τὸ κοινὸν τῆς πρωτεύουσας δις τῆς ἐβδομάδος, δευτέραν καὶ τετάρτην (**), παρεχομένων καὶ πασῶν τῶν ευκολιῶν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἐν αὐτῷ ἀρχαίων, συμφώνως πρὸς τὰ ἀναγεγραμμένα ἐν τῷ ἐλευθερίῳ ὀργανισμῷ τῆς Ἐταιρίας (**).

(*) Τῆς στοᾶς ταύτης, καὶ 11 ἔτη μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας ἀνακάλυψιν της (ἴδε Πρακτικὰ τοῦ 1862 μετὰ πίνακος) ἀγνοουμένης παρὰ πολλοῖς τῶν Εὐρωπαίων, διακρατοῦμεν ἡμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ὑποστηρίζομεν τὸ Ἀττάλειον ὄνομα, οὐ πειθόμενοι εἰς ὅσα ἄλλοι τε καὶ νεωστὶ ἐν τῷ Philologus ὁ Forchhammer ἐναντία ἐδογματίσεν, ἀνὴρ ἄλλως μὲν εὐφυῆς καὶ λόγιος, ἔχων δὲ τὴν ἀτυχίαν νὰ τοπογραφῇ τὰ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν ὑπερβορείων ἀκτῶν τῆς Κιλίας καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, ὡς ὑποθέτομεν, πλήρει τῶν ἐνταῦθα τελεσθέντων ἔργων.

(**) Τὸν μὲν χειμῶνα ἀπὸ 2—4 ὥρ. μ. μεσημβρ., τὸ δὲ θέρος ἀπὸ 3—5.

(***) Τὴν φράσιν ταύτην «παραχομένων. . . Ἐταιρίας» ἐπαναλαμβάνομεν στερεοτύπως κατὰ πᾶν ἔτος ἐν ταῖς λογοδοσίαις, ὅχι πρὸς καύχησιν, ἥτις ἄλλως θὰ ἦτο καὶ δικαία, ἐπειδὴ στηρίζεται εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ἵνα παραμυθῶμεν τοὺς ἡμετέρους, πληροφορουμένους ἐκάστοτε, ὅτι ἂν ἐν Ἑλλάδι παρ' Ἑλλήνων διὰ τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν τεχνικῶν γνώσεων καὶ ευκολιῶν δὲν γίνονται δημοσιεύσεις τῶν ἀρχαίων πολλαὶ καὶ ἄξιαι τοῦ ὀνόματος, γίνονται ὅμως τοιαῦται ἐν Εὐρώπῃ παρὰ τῶν ἐπισκεπτομένων τὰς Ἀθήνας ξένων, καὶ γίνονται οὐχ ἥμισυ ἐνεκα τῆς ἐλευθεριότητος τῆς Ἐταιρίας.

Ἄλλ' ὀλίγοι ἐκ τῶν ἡμετέρων (λυπούμενοι λέγομεν τοῦτο) φοιτῶσιν εἰς τὸ Μουσεῖον, πολὺ δὲ πλειότεροι ξένοι Εὐρωπαϊοί.

Δωρεαὶ ἀρχαίων εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦτο ἐγένοντο τινες καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος, ὡς καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα, παρὰ διαφόρων ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ οἰκούντων ὁμογενῶν, ὧν τὰ ὀνόματα θὰ περιληφθῶσιν εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην ὅταν τυπωθῇ. Ἀνεγράφοντο δὲ μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ ἐν ταῖς μηνιαίαις δηλώσεσιν, ἅς τὸ γραφεῖον τῆς Ἑταιρίας κατεχώριζεν ἐκάστοτε εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς πρωτευούσης.

Ἡ σύνταξις τοῦ λεπτομεροῦς καταλόγου τῶν τῆς Ἑταιρίας ἀρχαίων ἐπροχώρησεν ἐν τῷ ἔτει τούτῳ μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 6550. Πέρυσιν ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἦτο 6102 (*).

Ὅπως ἐν τοῖς ἀπὸ τοῦ 1869 ἕως πέρυσιν ἐκδοθεῖσιν ἀξιολόγοις πονήμασι τοῦ Benndorf (griechische u. sicilische Vasenbilder), τοῦ Heydemann (griechische Vasenbilder), τοῦ Dumout (inscriptions céramiques de Grèce καὶ de plumbeis apud Graecos tesseris), τοῦ Schoene (griechische Reliefs) περιείχοντο πολλὰ τῆς Ἑταιρίας ἀρχαῖα, οὕτω καὶ ἐφέτος ἐν τῷ ὑπὸ τὰ πειστήρια τῶν Παρισίων εὐρισκομένῳ εἰκονογραφικῷ βιβλίῳ τῶν Chaplain καὶ Dumout θέλουσι περιληφθῆ πολλὰ καὶ κατὰ τῆς Ἑταιρίας ἀρχαῖα. Τὰ ὧδε δεδηλωμένα συγγράμματα ἀναλέγοντες οἱ ἐκ τῶν ἡμετέρων φιλοκαλότεροι καὶ βλέποντες τὸν ἐν αὐτοῖς ἀρχαιολογικὸν πλοῦτον τῆς πατριδος ἡμῶν, ἀσμένως νομίζομεν, θέλουσιν ἀλλάξει τὴν προτέραν τῶν περὶ αὐτῆς ὡς πτωχῆς γνώμην, καὶ ἂν τις ἐκ τούτων τύχη νὰ εἶναι καὶ ἑταῖρος τῆς Ἑταιρίας ἡμῶν ἐκ τῶν χρηματικῶς συντελούντων εἰς τὴν ἀνάδειξιν τῶν πατρῶων θησαυρῶν, θέλει ἔχει πᾶν δίκαιον νὰ φωνήσῃ εὐφροσύνας Δηλονότ' ἐν τῇ γὰ κήρῳν τις φαίνομαι εἶμεν.

(*) Μέχρι τῆς σήμερον, 28 Αὐγούστου 1873, ἡμέρας ὅτε ἐκτυπῶνται τὸ παρὸν φύλλον, ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν καταλεγεμένων ἀρχαίων ἀνέβη εἰς 6602 καὶ σύγκειται ἐκ τῶν ἐξῆς εἰδικῶν ἀριθμῶν· Λιθίνων 2225, χαλκῶν 632, σιδηρῶν 33, μολυβδίνων 549, ἀργυρῶν 27, χρυσῶν 48, ὀστεινῶν 53, ὑαλίνων 125, διαφόρων ὕλων ἀναμίκτων 99, πηλίνων ἀγγείων 1504, πηλίνων μορφῶν 574, πηλίνων λύχνων 364, πηλίνων σκευῶν 162, πηλίνων τύπων ἤτοι μητρῶν 63, θραυσμάτων πηλίνων 132, πυραμιδοειδῶν πηλίνων 90, φακοειδῶν πηλίνων 18, λαβῶν ἀμφορέων ἐνεπιγράφων 4. Ἰστέον δὲ, ὅτι αἱ λαβαὶ ἀμφορέων ἐνεπιγράφοι (ἐκ Ῥόδου, Θάσου, Πάρου,

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ἑταιρίας ἠΰξησε κατὰ 12 βιβλία, ὧν τὰ μὲν 9 ἔδωρήθησαν αὐτῇ παρ' ἄλλογενῶν, ἐν δὲ παρ' ὁμογενοῦς, 2 δὲ ἠγοράσθησαν. Πίναξ αὐτῶν θὰ προσαρτηθῇ εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην.

Τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐφημερίδος, τῆς ἐκδομένης ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἑταιρίας, δαπάνη δὲ τῆς Κυβερνήσεως, ἐξεδόθη ἐν τεύχος ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ 1872, τὸ Ἔον τῆς νέας σειρᾶς, παρασκευάζεται δὲ νῦν τὸ 3ον. Τὸ ἔργον εἶναι ἐπίπονον καὶ ὀλίγον προσοδοφόρον εἰς τοὺς ἐργαζομένους· δι' ὃ ὀλίγοι τῶν ἡμετέρων λογίων εἰς τοῦτο ἀσχολοῦνται. Ὑψηλὴ δὲ ἀρχαιολογικὴ πολλὴ ἀνέκδοτος περιμένει νὰ ἐκδοθῇ εἰς τὰς ὥρας τὰς μελλούσας, ὅταν πληθυνθῇ ἐν ἡμῖν ἡ γνῶσις καὶ ἐλαττωθῇ ἢ εἰς τὴν ἄμεσον ὑλικὴν ὠφέλειαν σπουδῆ.

Τὰ ἐξῆς ῥηθησόμενα ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας τοῦ βασιλείου ἀρχαιοτήτων, ἔργον δευτέρον τοῦτ' ἔτος τελούμενον ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας, ἐξ ὅτου ἡ Κυβέρνησις, ὡς ἠξέυρετέ, δίδει ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν Ἑταιρίαν ἐτησίαν συνδρομὴν δρ. 4 χιλιάδων. Εἴπομεν εἰς τοὺς πέρυσιν ἐνταῦθα συνηγμένους ἐταίρους, ὅπόσον ἐπίπονον καὶ βαρὺ ἐφάνη τὸ ἔργον τοῦτο τῆς μακρόθεν ἐφορεύσεως εἰς τὸ Συμβούλιον, καὶ ὅτι οἷον δοκιμῆς χάριν τὸ εἶχεν ἀναλάβει τότε, διότι ἀνελογίζετο τὴν πιθανὴν ἐξ αὐτοῦ ὠφέλειαν εἰς τὰς πολυτίμους τῆς πατρίδος ἀρχαιότητας, σήμερον δὲ λέγομεν, ὅτι ὅπως πέρυσιν, οὕτω καὶ ἐφέτος καὶ οἱ κόπαι ἦσαν πολλοὶ καὶ ἡ ὠφέλεια τῶ ὄντι ὄχι μικρά. Τὸ πλεῖστον δὲ τῶν κόπων εἰς τὸν ἀπόστολον τῆς Ἑταιρίας Παναγ. Στα-

Κνίδου, Κολοφῶνος καὶ ἄλλων μερῶν) συμποσοῦνται νῦν ὑπὲρ τὰς 7 χιλιάδας, ἐξ ὧν μέγα μέρος ἐξεδόθη ὑπὸ Α. Dumont ἐν τῷ βιβλίῳ τῶ ἀνωτέρω μνημονευθέντι. Νομίσματα δὲ ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Μουσείῳ, ἃν καὶ εἰσέτι ὄχι διατεταγμένα, χρυσᾶ μὲν 16, τὰ πλεῖστα Βυζαντινά, ἀργυρᾶ δὲ μετὰ καὶ τῶν ἐκ τοῦ κράτους rotin ἢ billon ὑπὲρ τὰ 500, χαλκᾶ δὲ περὶ τὰς 40 χιλιάδας.

ματάκην ἀνετέθη, ὃν ἡ περυσινή ἡμῶν λογοδοσία εἶχεν ἀφήσει ἐν Σ π ἄ ρ τ η ἐνεργοῦντα ὑπὲρ συναγωγῆς τῶν πολλῶν ἐκεῖ διεσχορπισμένων ἀρχαίων καὶ διευθετήσεως αὐτῶν εἰς ἐν δ η μ ο τ ι κ ὸ ν Μ ο υ σ ε ῖ ο ν, ὅπερ ἔργον καὶ ἐτέλεσε καλῶς κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ νῦν τελευτῶντος ἀρχαιολογικοῦ ἔτους. Ὑστερον δὲ ἡ Κυβέρνησις, μεθ' ἧς ἡ Ἑταιρία συνεννοήθη, διώρισεν ἐκεῖ ἐπιτροπὴν ἐκ καταλλήλων προσώπων, οἰκητόρων Σπάρτης, ἵνα ἐφορεύῃ τὸ Μουσεῖον. Τὸ Μουσεῖον τοῦτο, καθ' ὃ ἐπέμφθη ἡμῖν πρωτόκολλον παραδόσεως παρὰ τοῦ Σταματάκη, περιέχει 288 ἀρχαῖα, ὧν τὰ πλεῖστα λίθινα γλυπτὰ ἢ ἐνεπίγραφα, τινὰ δὲ καὶ ἐξ ἄλλης ὕλης, πάντα δὲ ἀκριβῶς καταγεγραμμένα. Εὐχόμεθα, ἵνα ἡ ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἰδρυθεῖσα αὕτη συλλογὴ, καλῶς διατηρουμένη καὶ ἀυξάνουσα ὁσμῆραι, καταστῇ ἀγαπητὴ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς νέας Σπάρτης καὶ ἀναμιμνήσκῃ εἰς αὐτοὺς τὴν εὐκλειαν, ἣν καὶ παρ' αὐτοῖς ἐκτήσαντο τὸ πάλαι οἱ τὰς καλὰς τέχνας προαγαγόντες συμπολιταί των Θεοκλῆς, Χάρτας, Γιτιάδας, Δορυκλείδας καὶ ἄλλοι. Ἄς μὴ ἀνέχωνται δὲ οἱ ἐγχώριοι, τοὺς παρακαλοῦμεν μακρόθεν, ν' ἀνοίγῃ τυχὸν ἅπαξ μόνον ἢ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ ἡ συλλογὴ των αὕτη διὰ τινα φιλοθεάμενα ξένον Εὐρωπαῖον, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ συχνὰ ἄς φοιτῶσιν ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν κειμήλια καὶ ἄς τα θεῶνται καὶ μελετῶσι, καθιστῶντες οὕτω τὸν βίον των μουσικώτερον καὶ χαριέστερον, καὶ γινόμενοι διὰ τοῦτο καὶ εἰς ἄλλους ἄλλων ἐπαρχιῶν κατοίκους ἀξιολύτῳ παράδειγμα. Ἄς μὴ λησμονῶσι δὲ καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην, ἣν ὀφείλουσιν εἰς τε τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν ἡμετέραν Ἑταιρίαν καὶ εἰς τοὺς συμπολίτας των ἐκείνους, οἷτινες προθύμως προσήνεγκαν εἰς τὴν συλλογὴν ὅσα εἶχον ἰδιόκτητα ἀρχαῖα (*). Μετὰ τὰς ἐν Σπάρτῃ ἐνεργείας του ὀ

(*) Κατάλογος τῶν ἐν Σπάρτῃ δωρητῶν.—Δημήτριος Μανουσάκης, Νικόλαος Λεώπουλος, Δ. καὶ Κ. Ματάλα, Ἀγησίλαος Κ. Βραχνῶ, Ἰωάν. Δη-

Σταματάκης παραγγελθείς περιήλθεν ἐπιθεωρῶν τινὰς τῶν τῆς Πελοποννήσου ἀρχαιολογικῶν θέσεων, οἷον Ὀλυμπίας, Φιγαλείας, Μαντινείας, Μυκηνῶν, Ἱεροῦ Ἐπιδαύρου, Κορίνθου, καὶ περὶ τὸ Πάσχα μετέβη εἰς Βοιωτίαν καὶ Λοκρίδα κατὰ χρεῖαν τινὰ τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας. Ἰδίως δὲ ἐν Ἄ τ α λ ά ν τ η καὶ ἐν Δ έ ν δ ρ α τῆς Λοκρίδος ἐνήργησε πλεῖστον καὶ ἐπέτυχε ν' ἀνακαλύψῃ πολλὰ ἐνεπίγραφα μνημεῖα τέως ἀνέκδοτα, ὧν ἔλαβεν ἀντίγραφα καὶ χάρτινα ἐκτυπώματα καὶ ἔφερεν εἰς Ἀθήνας πρὸς ἐκδοσιν (*). Νῦν δὲ ἀπὸ δύο καὶ πλέον μηνῶν εὐρίσκεται ὁ αὐτὸς ἀπόστολος ἐν τῇ νήσῳ Δ ή λ ω, ἔνθα ἐστάλη παρ' ἡμῶν κατ' ἀξίωσιν

μητριάδης, Δημήτριος Κουκούτσης, Γρηγόριος Μορφογίνης, Ν. καὶ Π. Ζαχαρόπουλοι, Πολυζῶης Παχυγιάννης, Στέφανος Ἡλία Κοπανίτσα, Πέτρος Ν. Βαρβιτσιώτης, Σ. Σωτηρόπουλος, Ἐμμανουὴλ Κυρούσης, Α. Τούντας, Εὐστάθιος Κυρούσης, Α. Διαμαντόπουλος, Ν. καὶ Π. Ἀντωνόπουλος, Ι. Παπαγιαννόπουλος, Ἀντώνιος Εὐδης, Γεώργιος Δουρούτης (ἐν Ἀθήναις), Σωτήριος Φικιώρης, Π. Μπουρνάζος, Ι. Κάρτζης, Ζαχαρίας Ζαχαρόπουλος, Μελέτης Ρουσόπουλος, Θεόδωρος Φεγγαῤῥᾶς, Γεώργιος Φεγγαῤῥᾶς, Βασίλειος Παναγιωτόπουλος, Ἀντώνιος Φουστάνος, Ἀθανάσιος Διαμαντόπουλος, Ἀναστάσιος Κορφωτάκης, Νικόλαος Ν. Κορφωτάκης, Ἰωάννης Ν. Κορφωτάκης, Νικόλαος Ἱατράκος, Ἰωάννης Ἱατρίδης, Γεώργιος Μανουσαῖκος, Χρῆστος Σακελλαρόπουλος, Εὐγένιος Μαρούδης, Ἀθανάσιος Γιανναδόπουλος, Δημήτριος Φικιώρης, Διονύσιος Σασανᾶς Ἀρχιεπίσκοπος, Κατήγκω χήρα Νεωνέλη, Ἐμμανουὴλ Κατράδης, Σ. Δημητρόπουλος, Δημήτριος Κρεββατᾶς, Π. Γρηγοράκης, Θεμιστοκλῆς Καισάριος, Κ. Κυριαζόπουλος, Α. Κοκκινόπουλος, Π. Βασιλείου, Ἰωάν. Βαλασόπουλος, Κων. Σαλταφερός, Πηνελόπη χήρα Α. Ἀλούπη, Α. Συννωκύδης, Κ. Μουτρούκας, Γεώργιος Κοντοηλιόπουλος, Σωτήριος Θεοδοσιάκος, Γεώργιος Κ. Γεωργόπουλος, Ἀναστάσιος Σμυρνωτάκης, Ἠλίας Βασιλείου, Ἐμμανουὴλ Δόξας, Σ. Λιμπιρόπουλος, Ἰωάννης Μορφογίνης, Ἀναστάσιος Βαλασόπουλος, Δημήτριος Κέσας, Γεώργιος Καμιότης, Εὐθύμιος Ρουσέτος, Ἀντώνιος Καλομοίρης, Γεώργιος Θεοφίλου, Κ. Δημόπουλος, Ν. Μπούγιζας, Α. Ἀποστολίδης.

Ἄλλὰ καὶ ὁ ἐν Πειραιεὶ κατοικῶν Λουκάς Ῥάλλης, ὁ καὶ ἐπίτιμον μέλος ὦν τοῦ ἡμετέρου Συμβουλίου, προθύμως συγκατετέθη νὰ ἐξαχθῶσιν ἐκ τῶν τοίχων τῆς ἐν Σπάρτῃ ἀποθήκης του ὅσα ἦσαν ἐντετειχισμένα ἀρχαῖα καὶ νὰ τεθῶσιν ὡς δωρεὰ του ἐν τῷ δημοτικῷ Μουσείῳ.

(*) Ἐσὺτων οὐκ ὀλίγα ἐξεδόθησαν ἐν τῷ Ἀθηναίῳ τόμ. α. σελ. 482-501.

τῆς Κυβερνήσεως, ἵνα ἐπιστατήσῃ εἰς τὴν ἐκεῖ ὑπὸ τῆς ἐν-
ταῦθα Γαλλικῆς Σχολῆς ἐπιχειρηθεῖσαν ἀρχαιολογικὴν ἀ-
νασκαφὴν, εἰς ἃ ἔργον ἐφάνη πολλαχῶς χρήσιμος. Ἐντὶ
τούτων δὲ τῶν κόπων τοῦ δίκαιον θεωροῦμεν νὰ συστήσωμεν
αὐτὸν εἰς τὴν εὐμένειαν τῆς Κυβερνήσεως.

Παύομεν τὴν ἐφετεινὴν ἡμῶν λογοδοσίαν τρία τινὰ ἐπι-
λέγοντες, περὶ ὧν κρίνομεν πρέπον νὰ διατελῶσιν ἐν γνώσει
οἱ ἐταῖροι.

Α'. περὶ τῆς ἐφετῆς τῶν Δελφῶν μετοικεσίας εἰς ἄλ-
λον τόπον ἐγένετο καὶ ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἰκανὴ ἀλληλο-
γραφία τοῦ Συμβουλίου πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' ἄνευ
τινὸς ὀριστικοῦ αποτελέσματος, ἐπειδὴ δὲν ἐπετεύχθη εἰσέτι
ἡ συγκατάθεσις τῶν Δελφῶν εἰς τὸ ν' ἀποξενωθῶσιν ἐντε-
λῶς τῶν νῦν ἐπὶ τοῦ τόπου ἰδιοκτησιῶν των, χάριν τῶν εἰς
τὸ μέλλον ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν, ὅπερ ἡμεῖς ἐκρίνο-
μεν ἀπαραίτητον ὄρον, ἂν ἔμελλε νὰ γίνῃ τὸ παρὰ τῆς Ἐ-
ταιρίας εἰς τὴν Κυβέρνησιν δάνειον 90 χιλ. δραχμῶν πρὸς
διευκόλυνσιν τῆς μετοικεσίας.

Β'. ἀναφέρομεν, ὅτι τὸ Συμβούλιον ἀνηρέχθη κατὰ χρέος
εἰς τὴν Κυβέρνησιν περὶ συμπληρωτικῶν τινῶν ὀρισμῶν εἰς
τὸν νόμον τὸν περὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς,
ἀσφαλιζόντων τὰς ἀρχαῖα μνημεῖα περιεχούσας ἐκτάσεις,
εἰς ἃ ἡ Κυβέρνησις ἐφάνη πρόθυμος.

Γ'. περὶ τοῦ πρὸ ἑξαμηνίας φανέντος ἐνταῦθα ἀρχαίου
βλαναεῖου, περὶ οὗ καὶ ὁ πρόεδρος ἡμῶν προελάλησεν
ἰκανά, ἀνηρέχθη ἐγκαίρως τὸ Συμβούλιον εἰς τὴν Κυβέρνησιν,
ἀπαιτήσαν τὴν κατὰ τὸν νόμον συντήρησιν αὐτοῦ, ὡς οἰκο-
δομήματος ἀξιολόγου, καὶ ἐλπίζει μεγάλως, ὅτι θέλει εἰ-
σακουσθῆ, ἀφοῦ εἶδε δις ἤδη διὰ τῆς ἀστυνομίας ἐμποδισθεῖ-
σαν τὴν χάριν τοῦ Ζαπτείου ἀρξαμένην καταστροφὴν του.
Τῷ ὄντι πῶς νὰ πιστεύσῃ τις, ὅτι καὶ Κυβέρνησις πεφωτι-
σμένη καὶ ἰδρυτῆς μεγάλθυμος ὠφελίμου εἰς τὸ ἔθνος κατα-

στήματος θέλουσί ποτε ἀνεχθῆναι γίνῃ τὸ καλὸν οὐ καλῶς;
φθειρομένων δηλ. τῶν ἀρχαίων μνημείων ἄνευ ἀνάγκης καὶ
ἀντικρυς παρὰ τὸν νόμον; Ἡμεῖς δὲν τὸ πιστεύομεν.

Τοσαῦτα εἴχομεν να εἴπωμεν ἐφέτος.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ ταμίας ἐπαρουσίασε τὸν ἐξῆς
Ἱσολογισμὸν τοῦ ἔτους καὶ ἀνέπτυξεν αὐτὸν καὶ προφο-
ρικῶς.

ΓΕΩΛΟΓΙΣΜΟΣ

Τῶν Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας ἀπὸ Ἰουνίου 1872 μέχρι Ἰουνίου 1873.

ΕΣΟΔΑ.		Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	ΕΞΟΔΑ.		Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
*Υπόλοιπον προηγ. διαχειρ. Ἐταιρ. περιουσίας		9084	24			1. ΓΡΑΦΕΙΟΝ.		840			
» » Παρακαταθήκης δι' ἀρχαιολ. Ἐφημερίδα		1032	50	10107	74	Μισθὸς γραφέως καὶ κλητῆρος		654	12	1494	12
<i>Εἰσπράξεις καθ' ὅλον τὸ ἔτος.</i>						2. ΜΟΥΣΕΙΟΝ.		144			
1. ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ.	Χορηγία Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἀρχαιολ. Ἐφημερίδος			4000	—	Μισθὸς ἀπομάχου φύλακος		118	25	262	25
2. ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ.	Τακτικαὶ ἐταίρων	5642	90			*Υλικὸν, μεταφορὰ καὶ συγκόλ. ἀρχαίων		25083	89		
	Ἐκτακτοὶ συνδρομητῶν	1614	—			Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀθήναις παρὰ τὸ Δίπυλον		6106	70		
	Εἰδικὴ Κυβερνήσεως δι' ἐπιθεώρησιν Ἐπαρχιακῶν ἀρχαιοτήτων	4000	—	11256	90	Ἀγοραὶ ἀρχαίων		1280	—		
3. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.	Μέρισμα 18 μετοχῶν Αἰς 6/μηνίας πρὸς 96 : 75	1741	50			Ἐπισκευαὶ ἀρχαίων καὶ φυλακεῖα		3905	20	36375	79
	» Β'. » » 100	1800	—	3541	50	Ἐπιθεώρησις ἐπαρχ. ἀρχαιοτήτων Κορίνθου, Ἄργους, Μαντινείας, Τεγέας, Σπάρτης καὶ σχηματισμὸς Μουσείου εἰς Σπάρτην					
4. ΙΔΙΑ.	Τόκοι ἐντόκου καταθ. Α' καὶ Β'. 6/μηνίας δραχ. 10061 πρὸς 6 1/2 %			654	—	4. ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ.				2296	—
5. ΙΔΙΑ.	Δάνειον Κυβερνήσεως 28 ἑκατομμυρίων τόκος Β. 6/μηνίας 72 625 ὁμολογιῶν τῶν 9 % καὶ 69 ὁμολογιῶν τῶν 8 %	8647	80			5. ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ.				13278	18
	» Α'. 6/μηνίας 73 621 τῶν 9 % καὶ 69 τῶν 8 %	8597	40			Ταμείου μεταφερόμενον εἰς νέαν διαχείρισιν					
	Ἐξαργύρωσις 10 πληρωθεισῶν ὁμολογιῶν	2800	—	20045	20						
6. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.	Πώλησις οἰκίας ἐν Κηφισίᾳ			6990	—						
7. ΔΙΑΦΟΡΑ.	Ὁμοίως τευχῶν Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος			111	—						
				53706	34					53706	34

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΕΤΟΣ 1871—1872.

1. ΑΚΙΝΗΤΑ.	Οἰκία ἐν Κηφισίᾳ καὶ γήπεδον ἐν Ἀθήναις (α)	15000	—
2. ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΑ.	Ἄξις 8 μετοχῶν	24000	—
3. ΙΔΙΑ,	Ἐντοκοὶ καταθέσεις	10061	—
4. ΔΗΜ. ΤΑΜΕΙΟΝ.	697 ὁμολογιῶν Ἐθνικῶν Δανείων τῶν 9 καὶ 8 % (β)	195160	—
5. »	20 ὁμοίαι Δανείου τῶν 6,000,000	2000	—
6. ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ.	Εἰς νέαν διαχείρισιν (γ)	9084	24
		255305	24
ΠΑΡΑΘΕΣΙΣ.	Ἔτος Ἀρχαιολογικῶν 1871—1872	255305	24
	Τὸ λήξαν 1872—1873	252699	18
	Ἐλάττωσις τῆς Ἐταιρικῆς περιουσίας κατὰ δραχ. (δ)	2606	06

ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΗΞΑΝ ΕΤΟΣ 1872—1873.

1. ΑΚΙΝΗΤΑ.	Γήπεδον ἐν Ἀθήναις (α)	11000	—
2. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.	Ἄξις 8 μετοχῶν	24000	—
3. ΙΔΙΑ.	Ἐντοκοὶ καταθέσεις	10061	—
4. ΔΗΜ. ΤΑΜΕΙΟΝ.	687 ὁμολογιῶν Ἐθνικοῦ Δανείου τῶν 8 καὶ 9 % (β)	192360	—
5. »	20 ὁμοίαι Δανείου 6,000,000	2000	—
6. ΠΕΡΙΣΣΕΥΜΑ.	Ἐσόδων πρὸς τὰ ἔξοδα (γ)	13278	18
		252699	18
(α) ΑΚΙΝΗΤΑ.	Πέρυσιν	15000	—
	Ἐφέτος	11000	—
	Ἐλάσσον	4000	—
(β) ΔΗΜ. ΤΑΜΕΙΟΝ.	Πέρυσιν 697 ὁμολογ. δανείων	195160	—
	Ἐφέτος 687 ὁμ.	192360	—
	Ἐλάσσον	2800	—
	Διαφορὰ ἰσοῦ ἐπ' ἔλασσον	6800	—
(γ) ΥΠΟΛΟΙΠ. ΤΑΜΕΙΟΥ.	Πέρυσιν	9084	24
	Ἐφέτος	13278	18
	Διαφορὰ ἐπὶ πλεόν	4493	94
(δ) Τελευταία διαφορὰ ἐπὶ ἔλασσον ἴση τῇ ἀπάναντι		2606	06

Ἐν Ἀθήναις, τῆν 23 Ἰουνίου 73.

Ὁ Ταμίας

Π. ΕΜ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐξελέχθη δ' εὐθὺς κατὰ τὸν ὀργανισμόν ἢ πρὸς ἐξέλεγχ-
ξιν τῆς ἐτησίας χρηματικῆς διαχειρίσεως τριμελὴς ἐπιτροπή,
συγκειμένη ἐκ τῶν κκ. Φ. Ι. Φίλωνος, Χρ. Ν. Φιλαδελφῆως
καὶ Ἰω. Ἀγγελοπούλου, καὶ οὕτω διελύθη ἡ συνέλευσις
περὶ τὴν ἡμίσειαν μετὰ μεσημβρίαν.

Τῇ δὲ ἀ. Ἰουλίου 1873, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρα 10 1/2 πρὸ
μεσημβρ. συνελθόντων αὐθις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἑταίρων
17, πρῶτον μὲν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς
κ. Χ. Ν. Φιλαδελφεὺς ἀνέγνω τὴν ἐξῆς ἔκθεσιν.

Πρὸς τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῆς ἀρχαιο- λογικῆς ἐταιρίας.

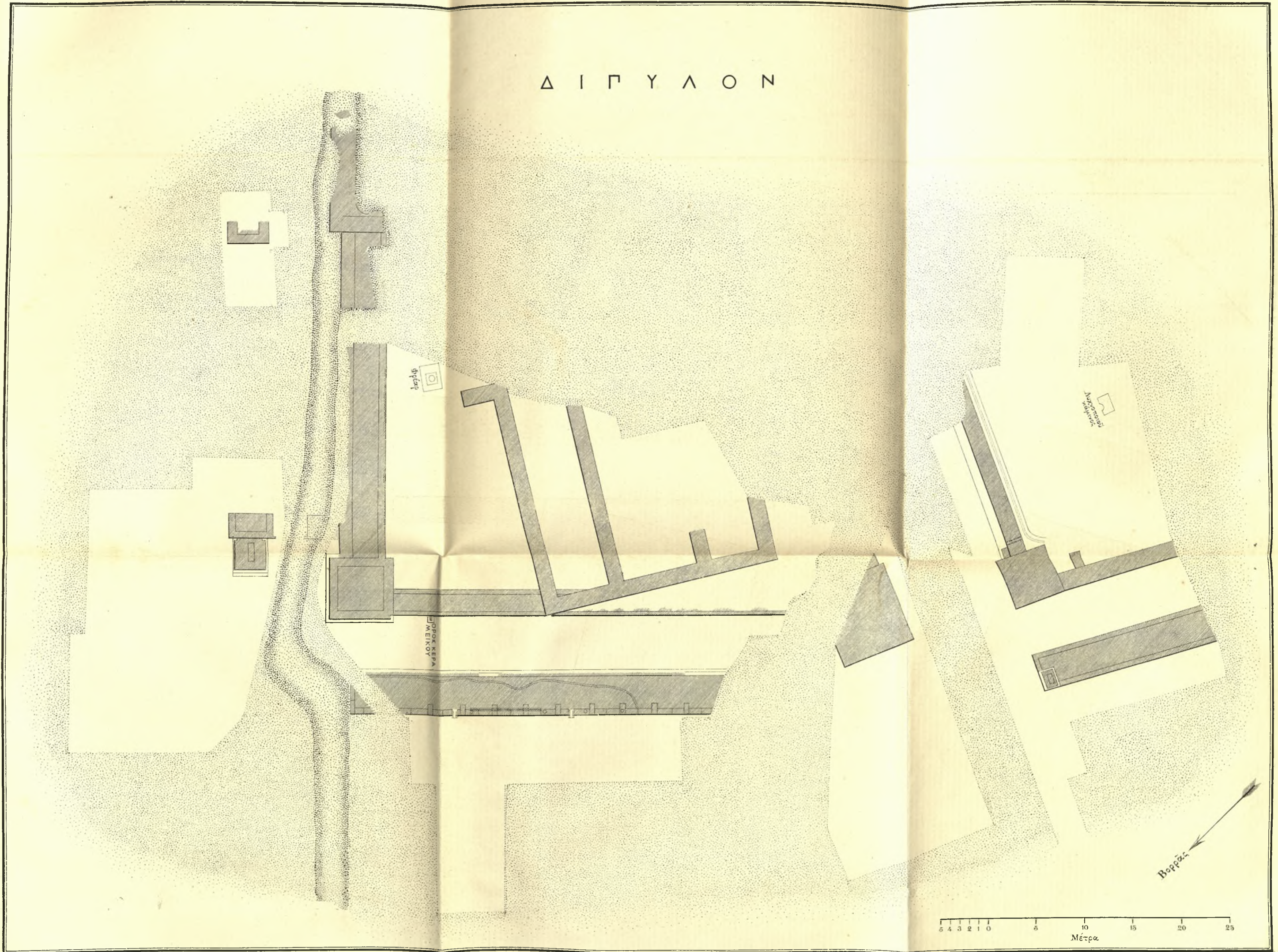
Κύριοι.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παρ' ὑμῶν δοθείσης ἡμῖν ἐντολῆς
συνήλθομεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κυρίου Γιαννοπούλου, τοῦ
ταμίου τῆς ἐταιρίας, ὅπου εὐρόντες ὅλα τὰ βιβλία τῆς χρη-
ματικῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ, παρεβάλομεν τὸν ἀναγνω-
σθέντα ὑμῖν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνέλευσιν ἀπολογοισμὸν
τοῦ ἔτους 1872—3, μὲ τὰ σχετικὰ βιβλία κατὰ κεφάλαια
καὶ ἄρθρα, παρεθέσαμεν τὰ ἐκδοθέντα ἐντάλματα μὲ τὰ γε-
λέχη αὐτῶν καὶ τὰς ἐγγραφὰς εἰς τὸ ἀρμόδιον βιβλίον, διε-
τρέξαμεν ἐπισταμένως τὰς εἰσπράξεις τῶν τε τακτικῶν καὶ
τῶν ἐκτάκτων συνδρομῶν, καὶ εὐρομεν ὅτι εἶχε μείνει ὑπό-
λοιπον εἰς τὸ ταμεῖον ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος
ἔτους Δρ. 9084.24

Καὶ ἐκ παρακαταθήκης τῆς ἀρ-

χαιολογικῆς ἐφημερίδος . . . » 1023.50 10,107.74

Δ Ι Ρ Υ Λ Ο Ν

5 4 3 2 1 0 5 10 15 20 25
Μέτρα

Βορράς

Αίδης Γ. Καλάνης - Αθήνα